

DARBININKAS

LVI NO. 14

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEB. 23, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Nėra ribų JAV aviacijai veikti Indokinijos erdvėje

JAV kariai nebus naudojami nė Laose, nė Kambodijoje, nė Š. Vietname

Prez. Nixonas šį kartą kalbėjosi su spaudos atstovais savo darbo kambaryje be televizijos tarpininkavimo. Didžiausia dalis klausimų — atsakymų lietuvių Indokinijos karą ryšium su vietnamiečių įėjimu į Laosą. Žemiau trumpa pasikalbėjimo santrauka.

Kl. Labai logiška, kad vietnamiečiai galėtų įeiti ir į pietinę S. Vietnamo dalį. Ar tuo atveju JAV aviacija juos remtų?

Ats. Nežinau P. Vietnamo nė planų nė sumanymų. Bet besitraukiant iš Vietnamo mūsų politika aiški: Jeigu Hanojus karinė veikla trukdys saugų mūsų pasitraukimą iš Vietnamo, mes jįms pasipriešinimui visai reikiams būdais, aviacijos neįsikišiant.

Kl. Kokia riba JAV įsikišimui?

Ats. Mes nesiešime savo kariuomenės nė į Kambodiją, nė į Laosą, nė į S. Vietnamą. Mūsų patarėjai niekur nelydės P. Vietnamo kariuomenės, bet mūsų aviacijai panaudoti nebus jokios ribos. Bet labai neprotingas kai kieno spėliojimas, kad mes galėtume ten panaudoti taktinius atominius ginklus.

Kl. Kodėl tik dabar įeina į Laosą?

Ats. — Ikšiol mūsų rankos

— V. Vokietijos socialdemokratai pritarė JAV, Anglijos ir Prancūzijos nuomonei, kad už Maskvos garantuotą saugų Berlyno ryšį su V. Vokietija galima duoti pareiškimą, kad V. Berlynas nėra integralinė V. Vokietijos dalis. Toks yra projektas, tik dabar nežinia ar Maskvai to užteks.

— Sudano komunistams diktatorius pagrasino sunaikinimu, nes jie slapta organizuoja valdžios pagrobimą. Nors ten visos partijos uždarytos, bet komunistai sugeba savo veiklą plėsti. Sudano kompartija yra didžiausia arabų pasaulyje.

— Šveicarijos policijos vadovybė oficialiai įspėja, kad Palestinos arabų toji pat teroristinė grupė, kuri ne taip seniai pagrobė ir sunaikino tris keleivinius lėktuvus, bandys vėl panašiai padaryti.

Žydai New Yorke ir Maskvoje

Jewish Defense League nutraukė Sovietų ambasados New Yorke piketavimo moratoriumą ir vėl atnaujino ne tik piketavimą, bet ir Sovietų personalo bei jų šeimų narių užkabinimą gatvėse.

Pirmoji demonstracija po moratoriumo nutraukimo įvyko pereinamajame laikotarpyje, bet prie ambasados namų policija teprileido tik 12 piketuotojų. Apie 400 kitų atvykusiųjų galėjo vaikščioti tik vieno bloko atstume kitomis gatvėmis.

Dabar jau kasdien ateina žinių iš Maskvos, kad dvi ar trys žydų šeimos gavo vizas išvykti iš Rusijos. Jų tarpe daugiausiai maišosi tie asmenys, kurie yra aktyviai pasireikšę įvairiais protesto būdais dėl neleidimo žydams išvykti Izraelin. Spėtina, kad apsisprendę jų atsikratyti, besitinkint kitų nusiramino.

buvo pilnos Vietname. Dabar nukirtus priešui tiekimo kelią per Kambodiją, atsirado atliekamų jėgų nukirsti jam kelią į P. Vietnamą per Laosą. Tai jau gali padaryti vieni vietnamiečiai su JAV aviacijos pagalba.

Kl. Kaip su Kinija?

Ats. — Spėlioti neverta, bet ir Kinija žino, kad vietnamiečių veikla pietų Laose nesudaro grėsmės Kinijai. Visa veikla yra nukreipta prieš S. Vietnamą, kuris savo karine veikla

reiškiasi P. Vietname, Laose ir Kambodijoje. Kinijai nėra pagrindo nuogąstauti.

Kl. Kaip sekasi operacijos?

Ats. — Operacijos Laose ikšiol vyko pagal planą. Jau nukirsti trys dideli Ho Chi Minh keliai (geriau sakant, platus takai), kurie nuo Chapone miesto šakojasi į Kambodiją ir P. Vietnamą. Čia laukta stipraus priešų pasipriešinimo, ir jo sulaukta. Tai yra vieta, kur priešas turėjo priešintis, nes ki-

tos tokios vietos nėra, jeigu jis vis dar nori užimti Vietnamą, Laosą, Kambodiją ir dar toliau slinkti.

Kl. — Kaip kovoja vietnamiečiai?

Ats. — Pagal gen. Abrams liudijimą, labai puikiai.

Kl. — Kada iš Laosą pasitrauks?

Šveicarų moterų nauji planai

Geneva. — Gavusios teisę rinkti federacinį parlamentą ir būti jį išrinktos, Šveicarijos moterys planuoja naujus žygius dar likusioms ūkinėms ir socialinėms senienoms pašalinti.

Didžiausias moterų diskriminacijos įrankis yra Napoleono kodeksas, kuris liko civiliniu krašto įstatymu ir po 1814 metų, kada Šveicarija atsikratė Prancūzijos vasalybės.

Ir Lietuvoje prieš pirmąjį pasaulinį karą veikė Napoleono kodeksas Suvalkijoje, bet Steigiamasis Seimas išbraukė iš jo viską, kas siaurino moterų teises. Tuo rūpinosi ir moterų atstovės seime, bet joms daug prakaito neteko išlieti, nes mūsų vyrai Steigiamajame Seime tuo reikalu buvo humaniški pažangūs. Šveicarės nesitiki ta tikslą lengvai pasiekti, nes prie jų vedantis kelias pilnas kliūčių.

Joms skaudžiausi dalykai yra šie: vedybų dieną vyras automatiškai perima žmonos turto tvarkymą; ištekęsji moteris be vyro parašo negali pirkti žemės, užtraukti paskolą, turėti banko sąskaitą, gauti pasą ar turėti tarnybą. Moters uždarbis Šveicarijoje visad 25 proc. mažesnis, negu už tokį pat darbą gaunamas vyro uždarbis.

Pekino atstovai grįžo į Vid. Rytus

Beirutas. — Po daugiau kaip trijų metų pertraukos kom. Kinija grįžta pas arabus ūkiškai ir politiškai. Daugiau, žinoma, politiškai, nes turtais ji nėra turtinga. Bet visgi per vienus metus Pekino eksportas į arabų rinkas padidėjęs vidutiniškai 10 proc. Imant atskirais kraštais, skaičiai labai skirtingi. Didžiausias eksporto kiekis tenka Pietų Jemenui, kur yra kom. Kinijos bazė arabų partizanams paruošti.

Sugrįžo jau ir visas arabų valstybių sostinės ir Pekino diplomatai, kurie 1967 m. buvo atšaukti "kultūrinei revoliucijai" prasidėjus. Pirmasis politinis mostas buvęs pareiškimas, kad kom. Kinija remia visas arabų pastangas kovoje su Izraeliu ir Amerikos vadovaujamais imperialistais. Vadovaujantis politinis centras yra Sirijos sostinėje Damaske, nes ten geresnis politinis oras. Ten Pekino diplomatai viešai restoranuose susitikinę su visų arabų teroristinių grupių vadais.

Persijos įlankos erdvėje Pekino veiklos būstinė yra P. Jemene (Adene), iš kur vadovaujama subversyvinei veiklai Jemene, Saudi Arabijoje ir Persijos įlankos pakrančiuose esančiose sultonų valdose.

Anglijoje atsisakyta senos tradicijos

Londonas. — Vasario 15 Anglijoje pradėjo veikti dešimtainė piniginių vienetų sistema: svaras dabar padalintas į 100 pensų, vietoj ikšiol buvusių 240 pensų. Iš senųjų pavadinimų liko tik pensas, mažiausia sistemos dalelė, ir svaras, kurį dabar sudaro 100 pensų. Dingo šilingai, fatingai ir kitoki pavadinimai. Senoji sistema išsilaikė apie tūkstantį metų. Senosios monetos turi būti išimtos iš apyvartos per pusantų metų, bet niekas taip ilgai neilauks, nes jau pirmą dieną krautuose buvo operuojama naujaisiais vienetais.

Tik Malta, Gambia ir Nigerija, buv. britų kolonijos, tebenaudoja senąją sistemą, bet ir jos greit išvės dešimtainė sistema.

Lenkijoj atšauktas kainų pakėlimas — Maskva atleidusi nuo Vietnamo rėmimo

Varšuva. — Nepasitenkinimas ūkine padėtimi Lenkijoje ne mažėja, bet plėtėja. Nėra baimės, kad tas nepasitenkinimas išvirstų į sukilimą prieš Rusiją, bet vyriausybė daro kas galima, kad žmonės apsiramtų. Vyriausybė žino, kad atlyginimų pakelti negalima, nes nėra iš ko, bet psichologiškai vaistą įsitampimui sumažinti panaudojo: nuo kovo 1 dienos atšaukiamas maisto produktų kainų pakėlimas, prieš Kalėdas Goumulkos vyriausybės padarytas.

Apie tai pranešė tautai per visus komunikacijos kanalus nekompartijos vadas Gierkekas, bet vyriausybės pirmininkas Jaroševičius. Kalbėtojo parinkimą irgi lėmė psichologiniai motyvai: mat, dabar daugiau reklamuojama ne kompartija, bet vyriausybė. Jaroševičius vėl maldavo susilaikyti nuo streikų, nes atlyginimų pakelti dabar negalima. Prašė dirbti ir ramiai laikytis, nes kito kelio geresnės dienos sulaukti nėra.

Maistaudami lenkai darbininkai laimėjo du dalykus: Gomulkos naujų darbo normų ir maisto kainų pakėlimo atšaukimą. Stygos pertempimu gali ne tik šitai prarasti, bet ir Rusijos replių didesnio spaudimo susilaikyti.

Jaroševičius ir šį kartą turėjo Maskvai nusilenkti: kainų sumažinimas, girdi, buvęs galimas tik Maskvai pagalbai suteikus. Pagalbos rūšis nepasakyta, bet spėjama, kad Lenkijai uždėta duoklė Siaurės Vietnamui remti esanti panaikinta.

Cia pasakytina, kad S. Vietnamo karo prieš P. Vietnamą, Laosą ir Kambodiją rėmimas oficialiai eina Maskvos vardu, bet jau seniai žinoma, kad didžiausią dalį tos paramos duoda Maskva ne savo turtais, bet satelitų pagal išakymą sudedamais. Jų duoklė yra daiktinė, ir tai didelė skriauda jų ūkiui. Jei Lenkija tikrai tos baudžios atsikratė, tai šitai būtų trečias Lenkijos žmonių laimėjimas dviejų mėnesių bėgyje.

New Yorke mokyklų kancleris genijus?

Po didžiojo New Yorke miesto mokytojų streiko ir šiošios tokios mokyklų administravimo reformos darbas mokyklose dar nėra visur sugrįžęs į normalią padėtį.

Pradžios mokyklos dirba normaliau ir ramiau, bet vidurinėse mokyklose (high school) mokinių maištavimas gana dažnas dalykas. Bet trys vid. mokyklos šiais mokslo metais dar visai nėra rimto darbo pradėjusios. Mokiniai ateina kada nori, ta pačia tvarka ir įsėina. Ten mokiniai yra susimėję, ir gaujas, kurios užsiima smulkiais vandalizmo "žaidimais".

Aną dieną į gretimą požeminio traukinio stotį susimėję ir pradėjo žmones užkabinėti. Kai atsirado policija, tai ir jai kliuvo.

Savo "vaadinimus" jie atlieka organizuotai: kai sugalvoja savo "išmintį" lauke prie mokyklos pademonstruoti, tai visada pasirūpina, kad būtų kurio nors televizijos kanalo reporteris jų vaidybai ir kalboms užregistruoti. Taip jie patenka į televiziją, ir labai tuo patenkinti. Kvailiojimo priežastis — nepatinka principal (mokyklos direktorius).

Po didžiojo streiko New Yorke miesto mokyklų tvarkyti kanclerio titulu iš New Hampshire miškų buvo atkvietas dr.

Scribner. Buvo garsinamas kaip modernišku idėjų turintis pedagogas-aukklėtojas. Bet ikšiol dar jokių rimtesnių sumanymų ar darbų nepasizymėjo, net tų trijų mokyklų nebandė tvarkyti.

Bet štai prieš savaitę iš Bahamų salų pasigirdo jo reforminis balsas: parenkant high school direktorius, patarėjais turėtų dalyvauti mokytojai, mokinių tėvai, inspektoriai ir mokiniai. Tai buvo pasakytą New Yorke mokyklų inspektorių ir administratorių metiniame suvažiavime, vykusiame Bahamų salose.

Kaip tas pasiūlymas susirinkusių buvo priimtas? Vieni tylėjo kaip uždarytas grabas, kiti piktnosio ir purkštė, tretį pasakoją atitinkamus anekdotus. Susivažiavimo vadovas atvirai pasakė, kad tai labai kvailas sumanymas. Manytina kad jis neapsiriko.

Geriau Washingtonas negu Maskva?

Tunisai. — Čia buvo atvykęs pasitarimams Libijos revoliucinės tarybos ir vyriausybės vadas pulk. el-Qaddafi. Ta proga sklinda gandai, kad tas karštas arabas, Amerikos priešas dėl Izraelio rėmimo, šį kartą parodęs visai kitą veido pusę: susirūpinęs dėl Rusijos lindimo į arabų pasaulį, kuriam nepriimtinas komunizmas. Kai Libija nusisuko nuo Vakarų karalių Idris pašalinus, Maskva bandžiusi plikomis rankomis tą susipykimą išnaudoti savo naudai, ir tai pagadinę jos santykius su Libija.

Sio vizito proga Washingtonas prašęs Tuniso vyriausybę tarpininkauti dėl JAV Libijos santykių pagerinimo. Rezultatai buvę neblogi — išryškėjęs pulkininko nepasitenkinimas Rusija ir linkimas priimti tiesiamą Washingtono ranką. Ta proga ir Tuniso vyriausybė, kuri draugauja tik su Vakarais ir nekeikia nė Izraelio nė Washingtono dėl arabų-žydų kovų, pataisiusi savo santykius su Libija. Pasizadėta bendrauti kaip geriam kaimynams.

— Lenkijos vyskupai buvo susirinkę konferencijon aptarti reikalų ryšium su naujosios vyriausybės pasiūlymu dėl santykių sunormalinimo. Paskirta komisija pasitarimams vesti. Po pasitarimo paskelbtame pareiškime vyskupai paragino gyventojus lengvinti vyriausybės padėtį išlaikant rimti ir darbo tvarkos neardant.

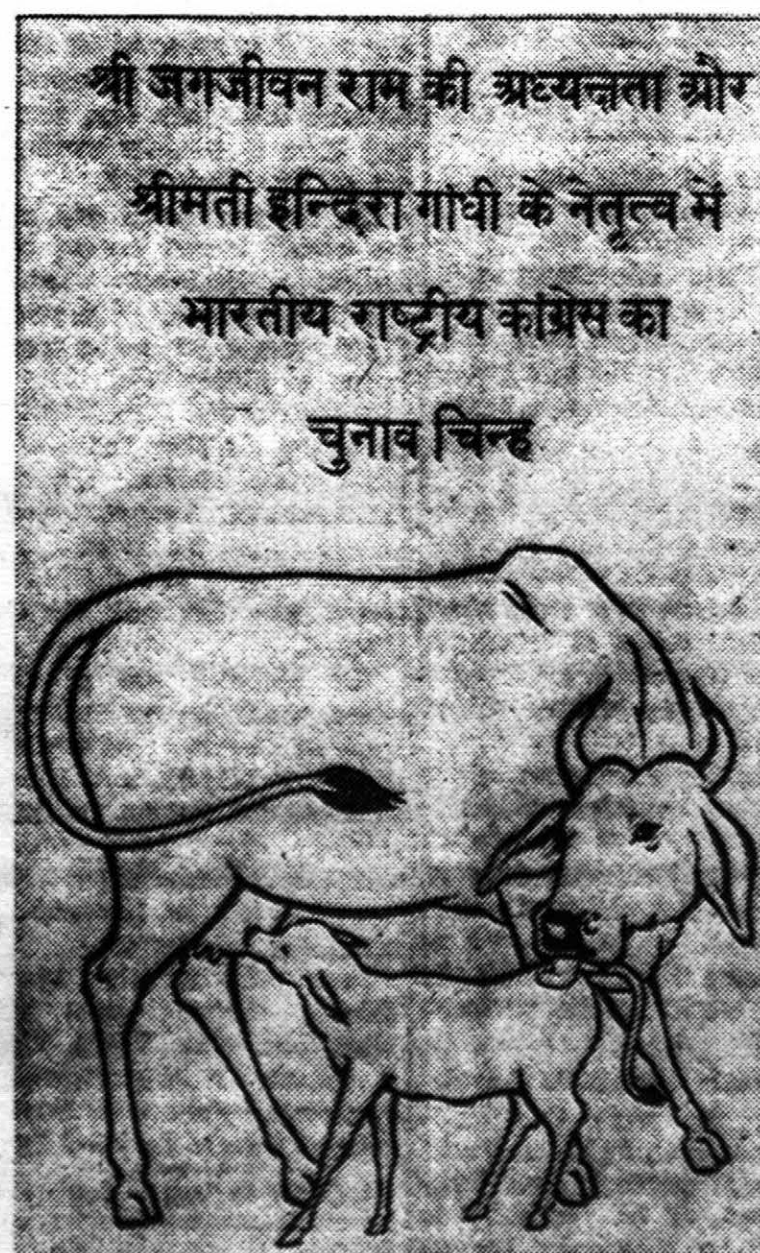
John Zuccatti, New York miesto urbanistikos komisijonierius, atstovavęs miesto burmistrą, kalba Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 14 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Ant stalo laiko atsiņestą proklamaciją. Nuotr. V. Maželio

Ryškėja princas kelionės Amerikon tikslas

Madridas. — Būsimasis Franco ipėdinis ir Ispanijos karalius, Burbonų giminės princas Juan Carlos, ką tik prez. Nixono pakviestas, lankėsi Amerikoje. Buvo priimtas pagal valstybių galvoms taikomą protokolą, kalbėjosi su prez. Nixonu, kabineto ir kongreso nariais, susitiko su spauda.

Nors šalia jo veik visada buvo ir Ispanijos užsienio reikalų ministeris, kaip pagal papročius ir reikia, tačiau princas čia pasirodė ne kaip aklas frankizmo garsiakalbis, bet kaip atsakingas ir savistovus valstybininkas, nesivaržęs savo paties nuomonių reikšti pokalbiuose su spaudos laisvės krašto žmonėmis.

Tai labai patiko ispanams, nors Ispanijos spaudoje ne visi jo pareiškimai buvo paskelbti. Ypač tuo džiaugėsi tie, kurie nori demokratiškesnio režimo ir norėtų princą turėti savo pusėje dėl režimo suminkštinimo kovojant. Ispanijoje princas tos pareigos viešai negali priimti, nes tai būtų trumparegiškas išsišokimas, bet jau buvo laikas kaip nors praskleisti jo politinį nusistatymą bent vienu kitu klausimu. Todėl maunytina, kad kelionė Amerikon tuo tikslu ir buvo suorganizuota. Tai greičiausiai pastangos Opus Dei grupės, kuri nuosekliai ir atsargiai siekia ne tik Ispanijos ūkio, bet ir politinės sistemos sumoderninimo.

Didžiausia dalis Indijos gyventojų tebėra beraciškai, todėl rinkimų metu partijos prisiato rinkikams ne rašytą žodžių, bet įvairiais simboliais. Kovo mėn. Indijoje vyksta parlamento rinkimai. Čia matoma karvė su varšėliu yra simbolis naujosios Kongreso partijos, kurios lyderis yra dabartinė premjerė Indira Gandhi. Balsavimo kortelė su šituo simboliu, įmesta balsų surinkimo dėžėn, yra balsas už Kongreso partiją.

Koks likimas ištiks katalikybę Lietuvoje?

Gautas leidinys "Catholicism in Lithuania", atspaudas iš rinkinio "Aspects of Religion in the Soviet Union, 1917-1967". Leidinio autorius yra dr. V. Stanley Vardys, Oklahomos universiteto profesorius.

Ketveriopie laikotarpiai:

Per 24 puslapius autorius apžvelgia Lietuvos Bažnyčios padėtį sovietinėje okupacijoje, skirdamas keturis laikotarpius. Pirmas — Stalino vadovaujamas tiesioginis teroras (1944-1953). Antras — atolydžio metai (1954-57). Trečias — koncentruota ateistinė ataka (1958-64). Ketvirtas — pochrusčioviniai metai, laikotarpis, kuris, sako autorius, tebėra sunku apibūdinti, nebent tiek galima pasakyti, kad 1959-64 kovos tempas žymiai sulėtėjęs, ir tik palyginti su anuo laiku galima kalbėti apie spaudimo atleidimą šiandien.

Koki tos visos sovietinės politikos Bažnyčios atžvilgiu rezultatai dabar?

Kunigų padėtis:

Autorius operuoja skaičiais. Iš tūkstančio kunigų antros okupacijos pradžioje (1944-46) liko tik 848, nepaisant, kad tarp 1944 ir 1967 įšventinta 300 naujų kunigų.

Sie 848 kunigai turi aptarnauti plotą didesnį negu tą, kurį 1940 aptarnavo 1,451 kunigas. Dėl to vienas kunigas bažnytkaimiuose turi aptarnauti kelias bažnyčias, kitaip gresia, kad bažnyčia, kaip nevykdoma, bus uždaryta.

Amžiaus atžvilgiu tarp tų 848 kunigų, veikusių 1967, 286 buvo jau seni, tarp 60 ir 90 metų. Tai grupė stipriausia religiniu ir patriotiniu atžvilgiu, bet silpniausia fiziniu pajėgumu. Gausiausia grupė (449) yra tarp 40 ir 59 metų. Tai grupė, dar brendusi, kada sovietinio režimo kontrolė nebuvo virtusi sistema. Šia grupę bažnytinis gyvenimas daugiausia gali remti. Bet jos veiklos laikotarpis neilgesnis kaip poros dešimčių metų. Trečia mažiausia grupė (105) tarp 30-39 metų. Jie įšventinti jau Stalino laikais. Skaičius kunigų tarp 24 ir 29 metų yra visai nežymus. Tokių 1967 buvo tik 8.

Apie tai rašo dr. V. St. Vardys, Oklahomos profesorius

Gyventojų skaičiui augant (pasiekė 3 milijonų), seminarijoje klierikų skaičius mažinamas — kontingentas buvo 25, o priimta buvo tik 24, ir jau 1968 kontingentas sumažintas iki 20, o priimta iš tikrųjų tik 17.

Kunigų, metusių kunigystę, skaičius nepasieks poros tuzinų. Bet yra kitas juodas taškas — agentų infiltravimas tarp kunigų.

Tikinčiųjų padėtis:

Autorius remiasi daugiausia sovietine statistika, kalbėdamas, kiek tikintieji liko ištikimi, kiek atkrito. Sykiu pastebi, kad tų šaltinių daviniai negali būti visai patikimi. Bet jie rodo, kaip sovietai nori padėti vaizduoti.

Esa 1965 Maskvos leidinyje "Nauka i religija" skelbiama, kad tikinčiųjų skaičius Lietuvoje didesnis nei kitose "respub-

likose" ir tarp katalikų tikinčiųjų procentas didesnis nei kitų tikėjų grupėse.

Sakramentų priėmimas pagal tą sovietų šaltinį sumažėjęs visose grupėse. Bet 1964 dar 58 procentai naujagimių buvo krikštijami, 38 proc. santuokų buvo bažnyčiose, 60 proc. laidotuvių buvo su kunigu. Tačiau tai jau mažiau nei 1958. Tada tie skaičiai buvo tokie: 81,64,79.

Autorius pastebi, kad šiais skaičiais pilnai pasikliauti negalima, nes bažnyčios nerašo jokių aktų tiems, kurie sakramentus priėmė slapta.

Sutinka, kad bažnyčios neteko dalies lankytojų — daugiausia miestuose, kuriuose 1965 jau gyveno 43 proc. viso krašto gyventojų. Tas pats sovietinis šaltinis tikino, kad 1964 Kaune (269,000 gyventojų) tik 3

proc. vedybų buvo bažnyčiose, tik 58 proc. naujagimių buvo krikštijami, tik 50 proc. laidotuvių buvo su kunigu. Kaimuose, kur sunkiau įmanoma kontrolė, tie procentai buvo aukštesni.

Jaunimo tarpe propaganda pagamino didžiausią grupę — indiferentų, abejingų tiek tikėjimui, tiek ir ateizmui. Ešą tarp jaunų šviesuolių populiarus pareiškimas: "Religija yra privatus reikalas".

Autoriaus išvados:

Bažnyčios ateitis Lietuvoje — nėra jokios abejonės — yra labai tamsi. Per dvidešimt metų, jei viskas eis kaip dabar, nebus pakankamai kunigų mišiom laikyti net ketvirtadaly bažnyčių, kurios dar šiandien atdaros. Kunigų kokybė ir patikimumas atrodo pasmerkti menkėti. Galimas daiktas, kad

susiaurės iki to, kad turės būti aptarnaujama pasauliečių, ir tai greičiausia pagrindiniu keliu.

Tačiau reikia turėti prieš akis didelės svarbos veiksnį — spaudimą pačioje Sovietų Sąjungoje — spaudimą, kylantį iš sovietų intereso atsiskleisti didesniems ryšiams su Vakarais. O tai vyksta ne tik politinėje, bet ir religinėje srityje. 1965 gruodžio mėn. tylaus susipratimo tarp Vatikano ir Maskvos padariny buvo tas, kad Romoje buvo pakonsekrutuotas naujas vyskupas (J. Labukas), ir jam buvo leista grįžti į Lietuvą.

Sie maži kontaktai ir mažos nuolaidos gali palaikyti Bažnyčios gyvavimą Lietuvoje iki lemiamo posūkio pačioje sovietų visuomenėje. Tačiau jei Sovietai nenorės ryšių su Vakarais ir nenorės esminių savo politikos permainų viduje, tai vienos generacijos laikotarpis Bažnyčios padėtis taps nepalyginti blogesnė nei dabar.

Lietuvos nepriklausomybės šventės pamaldos Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje. Pamaldos buvo vasario 14. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Tėv. V. Gidžiūnas, toliau — Moksleivių ateitininkų ir Pasaulio Kat. moterų organizacijų Sąjungos vėliavos. Nuotr. V. Maželio

SIŪLO VIGILANT LAIVĄ VADINTI SIMO KUDIRKOS VARDU

Siūlo atšaukti papeikimą Eustui

Chicago Sun-Times (gautas V. K. Dėka) vas. 8 vedamajame minėjo, kad kongresm. Roman Pucinski (d. Ill.) ir dar 14 kitų pasirašė siūlymą, kad laivas Vigilant būtų pavadintas Simo Kudirkos vardu.

The Day, New Londono laikraštis (gautas J.J. dėka), vas. 5 skelbė AP žinią apie kongresm. Wayne L. Hays (d. Ohio) pareiškimą po investigacijos. "Aš manau, Ellis ir Brown iš tikrųjų lengvai išsisuko. Abiem buvo likę tik po kelis mėnesius iki atsargos. Visa jiems bausmė — kelis mėnesius pankstintas išėjimas". Tuo tarpu laivo kap. Eustis persmariškai nubaustas. Jis kaip tik prašęs: "prašau neverskite manęs į grąžinti". "Washingtono valstybės departamentas ir pasienio sargybos vyriausioji būstinė prisidėjo įvairiais būdais prie šio negarbingo epizodo". Hays labiausiai kaltino Brown.

The Day vas. 8 jau trečiame vedamajame apie Kudirką, atsielėdamas į Hays argumentus, siūlė atšaukti papeikimo raštą Eustis.

Manchester (N.H.) Union Leader (gautas J. G. dėka) vas. 5 aprašė pasikalbėjimą su studentų grupės vade 18 metų Carol Shea iš Lee, kuri prašė laikraštį, kad paskelbtų jos peticiją Kudirkos reikalui. Peticija kreipiasi į Sovietų vyriausybę, kad Kudirką ir jo šeimą išleistų, nes "mes (pasirašiusieji) jaučiame, jog kiekvienas žmogus turi teisę nuspręsti savo gyve-

nimo būdą ir, jei Kudirka pasiūlo Amerikos būdą, jokia vyriausybė neturi teisės jam kliudyti". Tą peticiją ji žadanti pasiūsti Sovietų pareigūnams: esą tegul žino, kad kas nors tuo rūpinasi.

Human Events (gautas V.M. dėka) sausio 23 idėjo kongresmano Earl Landgrebe (r. Ind.) rašinį. Ryšium su Kudirka, Solženicinu, teismu Leningrade jis primena Amerikos kairiųjų šauksmą, kad čia esąs persekiojimas kaip gestapo. Ir atkerta: nė vienas Amerikoje lig šiol nenušautas už tai, kad mėgino išvykti iš Amerikos.

Pittsburgh Press gruodžio 12 ir Baltimore Sun gr. 14 idėjo Volodymyr Y. Mayewsky, vicepirmininko organizacijos "kovai už keturias laisves Ukrainai", laiškų Ryšium su Kudirkos išdavimu priminė slapta Jaltos susitarimą, pagal kurį buvo išduota 900,000 nerusų bėglių. Palygina Amerikos pasielgimą su Turkija, kuri lietuvių, pabėgusių su lėktuvu, ne išdavė.

Posev, rusų emigrantų žurnalas Vokietijoje (gautas V. M. dėka) Kudirkos išdavimą vadina "piktesniu dalyku už nužudymą" ir primena, kaip buvo 1945-6 išduoti rusai Kemptene, Fuessene, Plattingene, Lenze. "Lietuvių emigracija gavo pagrindą įsitikinti, kokios vertės yra valstybės departamento užtikrinimai, kad JAV nepripažįsta Sovietų įvykdytos Lietuvos aneksijos: juk pagal Amerikos

teisę Simas yra netgi ne Sovietų pilietis". Ešą jei prezidento pareiškimas, jog daugiau to nebūs, plačiai bus paskleistas totalistinio režimo kraštuose, tai "Amerika nuplaus kruviną dėmę nuo savo vėliavos".

Der Spiegel gr. 14, Frankfurter Allgemeine Zeitung gr. 2 (gauti to pat V.M. dėka).

The Miami Herald gr. 22 idėjo UPI žinią apie Kudirkos istoriją, o gr. 23 vedamąjį (siųsdamas šį laikraštį B. Nekrašas mum rašo, kad tas vedamasis pasirodė po to, kai jis ilgai kalbėjosi su Miss Cunningham to laikraščio vedamųjų skyriuje.

Redakciją pasiekia ir kai kurie raštai lietuvių, kuriais jie kreipėsi į aukštuosius Amerikos asmenis.

Columbus, Ohio, bendruomenės vardu R. Silbajoris, Z. Prūsas ir A. Vasilas krepėsi į sen. Fulbrightą, užsienių komisijos pirmininką, reikšdami nusivylimą, kad lig šiol nesulaukė jo pasisakymo dėl Kudirkos ir prašydami panaudoti savo autoritetą neteisėbei pasmerkti.

Nuorašus išsiuntinėjo ir visiem komisijos nariam. Atsakė senatoriai Wylie, Cooper.

Wm. J. Markalonis, Du Bois, Pa., krepėsi į sen. Richard S. Schweiker ir kongresm. John P. Saylor, o taip pat į mažumos vadą Hugh Scott. Abudu senatoriai pasisakė komunikatais, o kongresmanas atsuntė ir visą valstybės departamento raportą prezidentui.

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, complete), v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkta garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška stuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant stuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4328. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos įsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, patams ir suknelėms. Taip pat šilkėnės, maišytos, spalvotos, kovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stoiją. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žibury, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; FO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubų valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127.

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

— Gelės įvairiom progom —

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK

CHICAGO

LITAS

INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. 212-441-6799

2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629

Tel. 312-476-2242

Dr. Rimas Vaičiūnas kalba Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 14 Franklin K. Lane mokyklos salėje Woodhavene. Nuotr. V. Maželio

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redaktorius taisyti, nenaudoti atraišnių
sągumai ir grafiniai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti atraišniams nebūtinai
išrašyti redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Naujo laiko gavėnia

Gavėnios pirmą sekmadienį vienas pamokslininkas skatino klausytojus apsimarinti, susilaikyti. Emė ir konkrečiai minėti, nuo ko susilaikyti: "Nuo degtinės? Žinoma, per daug negerai. Nuo alaus? Na, kokis čia šandien alus!" pamoko ranka. Jo žodžiu sakant, — kokis čia gavėnia!

Senais laikais per gavėnią nevalgė mėsos, kiaušinio, nei pieno lašo. Susilaikė nuo šokių, nuo dainų, net nuo garsinio juoko. Vakarais visa šeima prie darbų giedojimo giesmės iš kantičkos. Suprantamas tada buvo Velykų laukimas.

Dabar tos visos susilaikymo ar susimąstymo formos dingę, atšauktos. Susilaikymas nuo mėsos tepaliktas Pelenų diena ir Didžiąjam penktadieniui.

Neatšauktas betgi pats apsimarino, susilaikymo reikalas. Ir negali būti atšauktas, nes pats Kristus, prieš imdamasis Atpirkimo misijos, ėjo į vienumą ir 40 dienų pasninkavo.

Dingo su laiku susijusios apsimarino, susilaikymo formos, bet paliko nekintančios reikšmės turinti apsimarino, susilaikymo idėja, kuri gali reikšti naujo laiko ženklais, naujam metui aktualiom formom, kurias pasirinkti palikta individualiai kiekvieno sąžinei.

Dabartinio metu pvz. televizijai skirtos valandos bent gavėnios metu gali būti atiduotos knygai, kuri praturtina žmogaus galvojimą. Tai, žinoma, reikalauja daugiau pastangų nei televizijos vaizdai, reikalauja daugiau minties įtampos. Bet tik įtemptos pastangos kasdieniniame darbe laimi pinigą. Tik įtemptos pastangos praturtina ir galvojimą, sukuria elgesio šeimoje, profesijoje, visuomenėje; padeda suprasti save akivaizdoje didžios Atpirkimo paslapties.

Jei ir spaudoje vietoj asmenų, grupės, generacijos nu-

vertinimo ar paniekos padidėtų noras kitus suprasti ir pagerbti, laikytum tai pozityviu naujo laiko gavėnios ženklu.

Nauja siena

Sovietų mokslininkės L. Terentovos paskelbtas duomenis apie mišrias vedybas Baltijos sostinėse estų informacijos centro biuletenis pavadino naujais tautybių tirpinimo katalais.

Kita to paties biuletenio informacija rodo, kad sovietinė valdžia ėmėsi aktyviai tirpinti katalus uždaryti nei tai buvo iki šiol — suvaržė lankymąsi ir Vakarų. Pagal biuletenio informaciją estų bei latvių atsilankydavo Svedijoje po 500 per metus. Lietuvių, nors ir ne tokie skaičium, šiek tiek lankėsi Amerikoje. Nuo 1970 spalio 3 veikia naujos taisyklės norintiems lankytis užsieniuose. Būtent:

1. Mokestis už užsienio pasą iš 40 rublių pakeltas iki 400. Tokia suma reiškia jauno gydytojo ar inžinieriaus penki mėnesių algą.

2. Gavęs užsienio pasą kelionei į užsienį turi turėti 200 rublių, kurie iškeičiami į užsienio valiutą. Vadinasi, noris keliauti turi turėti 600 rublių, nepriskaitant čia bilieto išlaidų.

3. Prie prašymo užsienio pasui gauti vietoj 4 rublių reikia pridėti 40 rublių, kurie nėra gražinami, jei paso neduoda.

Naujos taisyklės praktiškai išvykimą į užsienius nevaldžios žmonėms ar ne valdžios siūnciam padaro neįmanomą.

Katilas užveržiamas rublių dangčiu. Biuletenis taikliai pastebėjo: šalia kinų sienos, šalia Berlyno sienos, atsirado dabar — rublio siena.

Tai irgi naujo laiko ženklas.

Šiais metais sueina 725 metai nuo pranciškonų atvykimo į Lietuvą, 500 metų nuo pranciškonų observantų — bernardinų įsikūrimo Vilniuje ir Kaune ir 25 metai nuo lietuvių pranciškonų provincijos įkūrimo J. A. Vėse. Šios sukaktys yra didžiai reikšmingos, nes jos jungia pranciškonus su mūsų tautos istorija savoje žemėje ir išsivijoje.

Pranciškonai Lietuvos misijose Lietuvon pranciškonai įžengia Mindaugui viešpataujant. Jie skelbia Lietuvoje krikščionybę ir dalyvauja politiniame gyvenime. Jie dalyvauja Mindaugo krikšte ir vyskupijos įkūrimo, vyskupui ir Livonijos ordinui žemių užrašyme. Jie Rygos arkivyskupo ir miestiečių pasiuntiniai pas Lietuvos kunigaikščius, kad paragintų juos sudaryti sąjungą prieš bendrą priešą — Livonijos ordiną. Kuršo vysk. Henrikas, pranciškonas, popiežiaus paskiriamas Mindaugo globėju, o Rygos arkivysk. Friederikas sudaro sąjungą ir bendrai veikia su Vyteniu ir Gediminiu prieš Livonijos ordiną.

Sių kunigaikščių įkurdinti Vilniuje ir Naugarduke, pranciškonai skelbė Kristaus mokslą Lietuvoje ir Lietuvos valdovams padėjo užmegzti santykius su krikščioniškuoju pasauliu ir net popiežium. Jie parėmė ir anuos garsiusius Gedi-

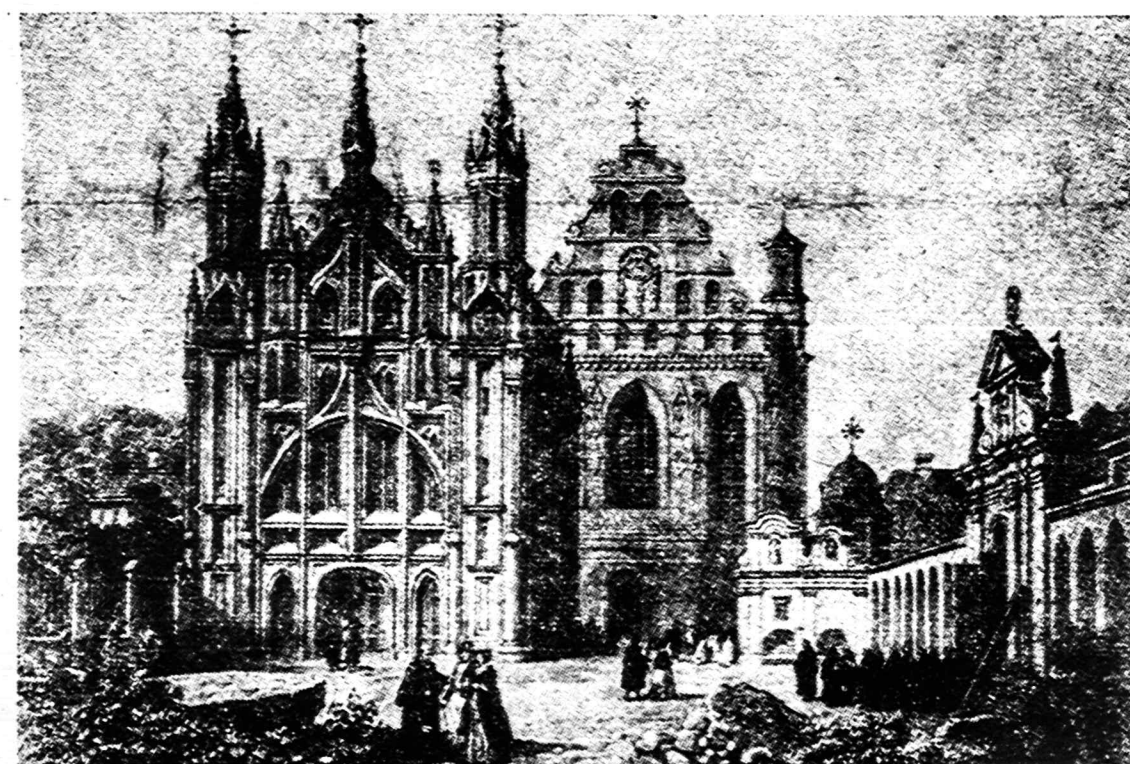
mino laiškus popiežiui, vienuolynų viršininkams ir Vakarų Europos miestams, kuriais Gediminas krikščioniškam pasauliui atidengė Vokiečių ordino nedorybes.

Pranciškonai Lietuvos krikščionijai ir švietėjai Tiesa, Gediminui atsiskius krikščionijai, jų padėtis pasunkėjo. Du iš Bohemijos atvykę misijonieriai Vilniuje mirė kankinių mirtimi. Jų mirtis davė progos vėliau atsirasti Vilniaus pranciškonų kankinių legendoms. Nežiūrint to, kai kurie istorikai teigia, jog pranciškonai mokė Kęstučio ir Algirdo vaikus. Vilniuje jie išsilaikė iki Lietuvos krikšto. Krikšto metu tiek pasižymėjo, kad net du pirmieji Vilniaus vyskupai Andrius ir Jokūbas buvo parinkti iš pranciškonų.

Jie dalyvavo krikšto ekspedicijose ir provincijoje. Visur savo pamokslais ir gražiomis pamaldomis savo bažnyčiose greitai patraukė pagonis į krikščioniją tikėjimą. Jie taip pat švietė ir kultūrinio krašto. Pirmasis Vilniaus vysk. Andrius, pranciškonas, prie katedros atidarė pirmąją Lietuvos mokyklą. Kita tokia mokykla veikė Vilniaus pranciškonų vienuolyne. Paskui per visą XIV ir XV-tą amž. dviejų pranciškonų šeimų — konventualų ir bernardinų religinė ir kultūrinė veikla buvo dominuojanti.

Bernardinų vienuolynas Vilniuje

Pranciškonų observantų-bernardinų bažnyčios Vilniuje

me kitų įrankių, tik kumštį. Mušdavomės kumštėmis ne vien darže, bet ir kambaryje. Štai kuris S paskelbia visiems, kad jis vienas apsiima numušti du, būtent K ir M. Triušiai būtų K ir M, jeigu jie atsisakytų; taigi išsiskaidė priima. Mokinių bute, vidury didžiojo kambario, sustoja pasieniečiai visi žiūrėtojai, išsėina iš dviejų pusių trys rangovai ir pradeda mušti. Kiekvienas kairiaja alkūne dangsto savo veidą, gi dešinės rankos kumščia taiko priešiui į veidą. Mušasi, pakolei viena kuri pusė pasako "pardon", tuom pareiškia, užmušė.

Draugau au su vienu rusu, pavardę Salovskoj, — jeigu gyvas tebėra, pasveikinimas jam! Prašo jis mane nuosirdžiai padaryti jam smagumą muštis kumštėmis. Sutikau. Nebuvo nė menkos abejonės, kad aš jį numušiu. Mušamės. Gi kad jis mane puola, kad puola, kaip aršiausią priešą; kad galėtų užmušti.

Galų gale likučiais sveikatos užėmė man paskutinį diktą ypą ir sykį suriko "pardon". Po to žodžio aš negalėjau jam atsistieiti tokiu pat ypu, nes tuom būtų nutraukta draugystė. Kova pasibaigė, mano draugas buvo užgėdintas manimi ir kovos eiga.

Ziemą 1868-69 metais trečia klasė pašaukė į kovą kumštėmis ketvirtąją klasę su sąlyga, kad pastarojoje nedalyvautų du dičiai Ch. ir J. Pašaukimas priimtas, kovos vieta nustatyta Vatmano daržas, laikas — ateinantys šeštadienis.

Kova atlikta tvarkoje, lyg turniejus; ketvirtoji klasė nušalė trečiąją, ši pabėgo iš aikštės. Čia snieškų nebuvo — tiesiog pradėta nuo kumščių. Nebuvo nei kruvinų, nei guzuto, nepaisant, kad nė vienas nesigalėjo priešininko.

Ta ir buvo paskutinė mokinių kova, su jaja baigėsi Šiauliuose pramogavimas sniegais ir kumštėmis, buvęs nuo amžių apskritai mokyklose. Kas čia paveikė — ar padidėjęs rimtumas, ar sujaudėjimas vaikų, ar didėjanti moksle dvasios prispaudo? Tik jau daugiau nei snieškėmis, nei kumštėmis nekovojo. Toje vietoje atsirado mokyklos čiauklės; kas norėjo ir galėjo, ėjo ten ir čia už ant pavažėlių, po draug su miesto viešuma, užlaikydami reikalingą mandagumą. Ėjo čiaukti mažas, mokiniai užsėdė savo butuose.

Dar liekana senovės mokyklos. Aš radau kelis mokytojų tokiuos nuotais, su kokia tolimiesniame laike mokytojų nematėme; jie buvo mokiniams artimi, draugiški, kiekvienam sakė "tu", prisileisdavo juokui ir nuo mokinių priimdavo juo-

kus. Buvo lyg kokie dėdės. Minėtas Aleksejevas, mažas, plaučių pečių, storas žmogus, ramino mokinius ketvirtos klasės: "Nebijokite, aš jums visus pernešiu į penktą klasę ant savo pečių."

Artimas mokiniams dar buvo Slavinskis, dėstęs lotynų kalbą žemesnėse klasėse. Mes mylėjome jį ne tik už artumą, bet ir už dėstymo būdą. Eidamas į klasę, kiekvienas žinojo, kokią gali gauti pažymį. Užduodavo apie dešimtį žodžių, penkis frazes išversti ir šį tą iš taisyklių. Pirmą paklausia žodžių, paskui — frazių vertimo, ant galo gramatikos. Frazės privaldė kiekvienas įsirašyti į mažą sąsiuvinuką, nes, versdamas iš knygos, matys žodžius. Viską atsakei — turi penkiukę. Jei jau galima gauti gerą pažymį, tai ir stengėmės, ir mokėmės. Dailiausias mokytojas Zdanko — trečias toks mokytojas.

Primu nu dar vieną mokytoją Aleksejų Aleksejevičių Popovą. Jis dėstė istoriją ir geografiją tarpe 1867 ir 1871 metų. Mano menku išmaniu, buvo tai mokytojo idealas; niekas jo nematė užpykusio, niekas negirdėjo nuo jo blogo žodžio, visada linksmas, retkarčiais rimtas. Apsakinėdamas istoriją, mokė jo sujdominti klausytojus, ir mokiniai Popovo pamokoje turėjo prągą pasiklausyti pasa-

jas su parapišėmis mokyklomis. Be to, jie turėjo net keliolika viešų aukštesniųjų mokyklų — gimnazijų. Vienuolių auklėjimui jie turėjo savo mokyklas ir kunigų seminarias. Buvo mokslo vyrų, kurie ne tik mokė, bet ir rašė mokslo veikalus. Zymieji pamokslininkai sėkmingai vedė misijas ir rekolekcijas. Yra buvusių valdovų nuodėmklausių ir kariuomenės kapelionų.

Lietuvai praradus laisvę ir patekus Rusijos carų vergijon, pranciškonai, ano meto supratimu, rėmė laisvės kovas 1831 ir 1863 m. sukilimo metu. Jie sukilėliams teikė dvasinį patarimą, maistą bei prieglaudą. Už tai pirmąjį sukilimą numalšinusi, rusų valdžia atėmė visas mokyklas ir uždarė daugelį vienuolynų, o po antrojo uždarė visus vienuolynus. Tik seneliam išmirti buvo paliktas Kretingos vienuolynas.

Pranciškonų veikla nepriklausomoje Lietuvoje Laimei pranciškonai Kretingoje neišmirė, bet prieš I-jį pasaulinį karą, įstoju keliems kunigams pasauliečiams, vėl atsigavo ir pradėjo veikti. Pilnai savo veiklą jie išvystė tik nepriklausomoje Lietuvoje. Tada jie apatstavo savo bažnyčiose ir koplyčiose, kurios gausiai buvo lankomos tikinčiųjų, vedė misijas ir rekolekcijas parapijose, sakė pamokslus įvairiuose kongresuose, organizavo trintinkus ir dirbo Katalikiškoje Akcijoje. Jie buvo atidarę Šv. Antano gimnaziją Kretingoje. Turėjo vienuolynus Kretingoje, Troškūnuose, Kaune prie Vytauto bažnyčios ir Žaliajame

kalne, Pajūryje ir Nemunai. Be to, Kretingoje turėjo spaustuvę.

Atsikuriantuose pranciškonuose atgijo ir senoji patriotinė dvasia. Tėv. Pranciškus Bižauskas, OFM, Lietuvos pranciškonų atgavintojas, atstautas Lietuvos nepriklausomybę, organizavo savanorius ir Kretingos vienuolynė juos maitino ir globojo. Vėlesniais laikais pranciškonai veikė įvairiose organizacijose, stiprino religinę ir patriotinę dvasią, leido savaitraštį "Sursum Corda" ir mėnesinį "Šv. Pranciškaus Varpelį".

Pranciškonų sunaikinimas ir išsilaikymo viltis

Tačiau pranciškonų veikla dar nesusėjo per trumpą laiką pasireikšti visame pilnime, nes dar nebuvo pakankamai jaunų kunigų. Jų netrukus būtų susilaukę, nes Lietuvoje ir užsieniuose kunigystės siekė apie 40 jaunuolių. Deja, bolševikų okupacija 1940 visus jų lūksčius sugriovė, juos pačius iš vienuolynų išvaikė ir visus jų vienuolynus, Šv. Antano gimnaziją ir kitas istaigas užgrobė.

Išmesti iš savo vienuolynų, pranciškonai apsigyveno pas tikinčiuosius. Du tėvai netrukus buvo komunistų suminti, kalinėti ir į Sibirą ištremti. Keli tėvai su būriu klierikų pasitraukė į Vokietiją. Tėv. Justinui Vaškiui pavyko 1941 atvykti į JAV ir čia sudaryti galimybės Lietuvos pranciškonams įkurti savo provinciją.

Tuo tarpu kiti į Vakarų Europą pasitraukusieji ar užsieniuose įsistentieji kunigai vieni siekė aukštojo mokslo, kiti apatstavo vietinių tikinčiųjų ir iš tėvynės pasitraukusiųjų lietuvių tarpe. Jie daug padėjo savo tautiečiams Italijoje, Austrijoje, Vokietijoje ir Belgijoje.

(Bus daugiau)

POPIEŽIAUS PAULIAUS VI ŽYGLAI SIMOKAIČIŲ REIKALU

Vasario 10 gavau iš Washingtono čia skelbiama laiška, rašytą vasario 5.

★

Jūsų Ekscelencija, Vilniaus teismui nuteisus Vytautą Simokaitį mirti, o jo žmoną kalėti, daugelis Amerikos lietuvių kreipėsi į Šventąjį Tėvą, prašydami Šventojo Sosto tarpininkavimo minėtų asmenų reikalu.

Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos Prefektas Kardinolas man pavedė Jūsų Ekscelencijai pranešti, kad:

1. Šventasis Tėvas parodė visokią dėmesį prašymam, kuriuos jam atsiuntė tokia daugybė lietuvių kilmės tikinčiųjų.

2. Net ir prieš gaunant tuos prašymus, kai tik buvo sužinota apie teismo sprendimą, nors oficialiai nepatvirtintą, Šventasis Sostas gynai humanistinis motyvais, kylančiais iš krikščioniškos meilės, tuojau svarstė betarpijo dėmesio galimybes, aplinkybių ribose, tokiais būdais, kurie galėtų būti sėkmingiausi.

3. Šventasis Tėvas labai tiki, kad žmoniškumo jausmai ir motyvai laimės ir kad bus sulaukta pasigailėjimo.

Šventasis Sostas bus labai dėkingas, jei Jūsų Ekscelencija Amerikos lietuvių painformuosit apie jo susirūpinimą ir pastangas šiuo reikalu.

Su pagarbos jausmais ir geriausiais linkėjimais liekuosi nuosirdžiai Jūsų Kristuje

Luigi Raimondi
Apaštališkasis Delegatas

★

Šventajam Tėvui Pauliui VI parašiau padėkos laiška. Derėtų, kad ir kiti lietuviai, ypačiai jam rašę šiuo reikalu, dabar parašytų padėkos žodi.

Vysk. Vincentas Brizgys

IŠ ATSIMINIMŲ

MIKALOJUS KATKUS

(4) 1868-69 mokslo metuose gimnazijos valdžia pakeitė turimas mūsų maldaknyges į rusiškas. Besant man ketvirtoje klasėje, inspektorius Zverevs atėjo ir pasakė: negerai esą, kad mes meldžiamės bažnyčioje iš įvairių knygų, sunėskite jas, girdi, po didžiąjai pertraukai, o jis duosias visiems vienodas. Taip ir buvo: sunėmė, kokias kas turėjome, atidavėme inspektorui, o jis mums davė gražiai išspausdintą rusišką maldaknygę. Kas toliau dėjos su tomis knygomis, gimnazijos valdžia į tą nesikišo, o mokiniai įsigavo antras knygas, kokias pirma turėjo: kas lenkiškas, kas kitiškas.

Man išėjus, buvo įvesti mokinių butuose net bendri poteriai rytą ir vakarą. Vydami rusai lenkystę iš maldos, išsivijo ir pačią maldą iš mokinių sielos. Tokiu būdu užsilikęs lenkiškas gaivalas gimnazijoje buvo panaikintas visai: kas įstodamas nemokėjo lenkiškai, tas gimnazijoje nebeįmoko; 1869

metuose mes su pamėgimu dainuodavome rusiškas dainas.

Podrauge su lenkyste iš Šiaulių gimnazijos mūsų laikuose išnyko dar viena senovinės mokyklos liekana, būtent, žaidimas snieškėmis. Būdavo, sueina du dviejų butų mokiniai ir laidosi sniegais būrys prieš būrį. Laimi, kaip ir visur, ištvermingesni, nuveja bailiukus nuo daržo, tuom kova ir baigiasi. Visi pareina namo sušilę, išraudę, rankos net juodos nuo raudonumo. Pramoga visoj prasmei. Daugiau, užsėdę žiburi, kaip pirmiau, žvakę arba, kaip paskiau, lempą, sėdasi mokyti rytui užduotės.

Atsiradus mokykloje, sakykime gimnazijoje, rusų vaikams ir garbinant rusų literatūroje kumščių kovą, į snieškėmis tas gaivalas "na kulaki". Mažai pradėdavo mėtis sniegais, bet užbaigė kovos ir pergalę vienos ar kitos pusės nusprendavo kumštis. Mušdavomės ne kur kitur, vien tik į galvą, gi pirmoje vietoje — į veidą. Laimė, kad nepasiguldavo-

Dešimtį metų jaunimui

E. Tamošaitienė — auklėtoja ir šokių mokytoja

Vasario 16 gimnazijos pedagogų tarpe viena iš ryškiųjų asmenybių yra Eliza Tamošaitienė, mergaičių bendrąbučio vedėja, jų kūno kultūros mokytoja, tautinių šokių vadovė, meninių programų rengėja. Vasario 1 suėjo dešimt metų, kai ji dirba Vasario 16 gimnazijoje.

Atvykusi V. Vokietijon 1960 vasarą, pirmąją prieglaudą rado Saaro krašte, Homburgo miesto pereinamojo stovykloje. Čia ją sutiko tos srities lietuvių kapelionas; iš čia sumezgė ryšius su atsakingais Vokietijos LB asmenimis; iš čia Vasario 16 gimnazijos direktorius a. a. kun. dr. Ladas Gronis ją paskyrė nuo 1961 vasario 1 perminti mergaičių auklėtoja.

Tai buvo gimnazijos egzistavimo dvejų dešimtmečių sąvartna. Per pirmuosius 10 metų mergaičių bendrąbutį buvo vedusi viena po kitos 6 ponios, viena iš jų buvo tose pareigose du kartus, tad iš viso septyni pasikeitimai per 10 metų. Ir E. Tamošaitienė savo pirmąsias iš karto buvo perspėjusi, kad visų daiktų neišsipakuotų, nes, esą, nežinia, ar ilgai galėsianti išverti, ar būsimi rasta tinkama. Šiandien tai skamba jau kaip istorija.

I sukartininkės veiklą tenka pažvelgti, žvelgiant į jos darbo sritis.

Mergaičių auklėtoja
Auklėjimo darbas yra vienas iš sunkiausių ir atsakingiausių. Ne be reikalo senovėje buvo sakoma, kad, ką dievai nori nubausti, tą pašaukia būti pedagogu.

Galima diskutuoti, ar lengviau auklėti berniukus, ar mergaites, bet yra aišku, kad moteris yra komplikutesnis Dievo kūrinys nei vyras; tad ir mergaičių auklėjimas reikalauja daug išminties, kantrybės ir meilės. Tų savybių reikia ir Vasario 16 gimnazijos mergaičių bendrąbutyje; jas per išties dešimtmetį nenutrūkstamai rodė E. Tamošaitienė.

Kiekvienam lankančiam abudu bendrąbutius tuoj pat į akis krinta tvarka ir švara pas mergaites, jų kambariuose ir asmeniškose laikysoje. Mažosios savo mokytoją vadina mama, ieško jos artumos, didesnios rodo pagarbą ir pasitikėjimą.

Malonu stebėti, kai auklėtoja susitinka su jaunuomis ponėmis, buvusiomis savo auklėtinėmis. Išnykę įvairūs buvusieji smulkūs skirtumai, likę tik didžiausias, prisimenant bendrai praleistus metus.

Vasario 16 gimnazijos bendrąbutio vedėja ir auklėtoja E. Tamošaitienė.

Ir dabar, kai visame pasaulyje jaunimas nerimsta, mergaičių bendrąbutyje, palyginti, ramu. Suprantama, įvairiausios įtakos iš lauko veržiasi ir į šį palaimingą kampelį, reikalauja iš auklėtojos ieškoti naujų kelių, naujų bandymų. Suminėtinai, kad per pastarąjį dešimtmetį Vasario 16 gimnazijoje yra jau ketvirtas direktorius, kad kiekvienas jų atsinešė savas pažiūras į auklėjimo klausimus, kad prie jų tenka taikytis ir mergaičių auklėtojai.

Tautinių šokių mokytoja
Vasario 16 gimnazijos tautiniai šokiai turi bent du uždavinius: sužavėti jaunimą lietuviškumu ir reprezentuoti lietuviškumą svetimiesiems.

E. Tamošaitienė su šokėjais pradėjo dirbti nuo pat atvykimo dienos, nes tai buvo vasario mėnuo ir prieš akis stovėjo didelio masto Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Frankfurte. Pirmasis pasirodymas atkreipė visų dėmesį, kad šokiuose atsirado naujas šuolis, naujas tempas, nauja gracija. Juo toliau, juo labiau ryškėjo tautinių šokių grupės savitas veidas, garsėjo Vasario 16 gimnazija ir lietuviai Vokietijoje ir šalia jos.

Ruošiantis minėti gimnazijos dvidešimtmetį, buvo mėginta suvesti tautinių šokių grupės išvykų statistiką. Rasta, kad per E. Tamošaitienės dešimtmetį išvykų skaičius prašoka 70, neskaitant pasirodymų pačioje gimnazijoje. Viršūnėmis tektų laikyti išvykas į Romą 1962 ir 1965, į Berlyną 1965. Visa eilė didelio masto pasirodymų Stuttgarte, Nuernberge, Manneime, Heideberge ir daugelyje kitų Vokietijos miestų atkreipė vokiečių visuomenės

dėmesį į lietuvių tautinius šokus, o per tai į lietuvius ir Lietuvą.

Pastaraisiais metais sumažėjus moksleivių skaičiui, sunku išlaikyti tautinius šokus norimai aukštame lygyje, nes jiems gerai atlikti reikia ne vaikų, o stiprių, gracingų jaunuolių. Turint galvoje, kad vyresniosios klasės tėra po 2 ar 3 mokinius, nesunku suprasti, su kokiais sunkumais tenka susidurti tautinių šokių mokytojai.

Režisierė, kūrėja ir aktorė
Eliza Tamošaitienė nesiribo vien tautiniais šokiais. Visą eilę kartų ji yra surežisavusi didesnio ar mažesnio masto vaidinimus, gyvuosius paveikslus, dainų, prozos ir poezijos pynes. Progos būdavo įvairios: Motinos diena, Kalėdų šventė, Nepriklausomybės sukaktis. Tekstai dažniausiai kuriami čia pat vietoje, prisitaikant prie jaunųjų aktorių jėgų. Nekartą įpintas baletinis šokis, visada sukurtas pačios mokytojos. Yra buvę ir gan didelio masto baletinių dalykų, kaip vėlinių šokis 1963, dedant kartinį akmenį naujajam klasių pastatui, vaidilūčių ir jūreivių šokiai, šokti daugeliu progų įvairiose vietose, na, neužmirštinos ne paskutiniųjų metų Lėlės, ne Rūtelių darželis, ne Nemunėlis.

Kūrėja reiškėsi kartu ir kaip aktorė. Vokietijos, Italijos, Prancūzijos ir Belgijos lietuviai dar nėra užmiršę E. Tamošaitienės Čičinsko, jos Jūratos ir Kastyčio ir Eglės žaliųjų karalienės. 1961 vasarą, kartu su dainininke Janina Liustikaite ir pianistu Stasiu Gailevičiumi, E. Tamošaitienė aplankė didžiąją dalį Vokietijos lietuvių kolonijų LB surengtame Mažono šimtmečio minėjime Romoje, vėliau Paryžiuje, Liege ir įvairiose Vokietijos miestuose.

Savaime suprantama, kad jos aktoriški patarimai gausiai naudojami Vasario 16 gimnazijoje, kai reikia kokia nors proga deklamatorių.

Kūno kultūros mokytoja
Mergaičių kūno kultūros pamokos yra taip pat viena iš E. Tamošaitienės pareigų. Čia daug vietos skiriama gimnastikai ir plastikai, tačiau nenukentia nė žaidimai, nė kitos sporto rūšys. Pamokose vyrauja aiški tvarka.

Sukartininkė, nors ir ne per stipriausios sveikatos, tačiau didelės energijos ir ryžto. Kasdieniniai sunkumai, aišku, karts nuo karto sukrečia pasitikėjimą ir slopina entuziazmą. Tačiau gana gero žodžio, bičiuliško gesto, ir gyvenimas eina tolyn.

Vasario 16 gimnazijai linkėtina, kad jos mergaičių auklėtojai Dievas palaikytų sveikata, kantrybę ir optimizmą.

(Eli)

Proklamacijos Vasario 16 proga

Vasario 16 proga visa eilė valstybių gubernatorių, miestų burmistrų išleido specialias proklamacijas, skelbiančias vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės dieną. Proklamacijų turinys maždaug visur panašus — jose prisimenama, kaip Lietuva buvo Sovietų Rusijos pavergta, kad Amerikos lietuviai ryžtingai kovoja dėl Lietuvos laisvės. Taip pat išreiškiama viltis, kad teisė ir teisingumas laimės ir Lietuva bus laisva.

New Yorko valstybės gubernatorius Nelson Rockefeller kaip paprastai išleido savo proklamaciją, kuri buvo paskaityta Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 14 Woodhavene.

New Yorko miesto burmistras Lindsay taip pat išleido proklamaciją, kurią su sveikinimu atnešė į nepriklausomybės minėjimą miesto valdybos narys. Proklamacija buvo paskaityta vasario 14 Lietuvos nepriklausomybės minėjime Woodhavene.

Connecticut valstybės gubernatorius Thomas J. Maskill išleido savo pareiškimą, kuris buvo įteiktas lietuvių delegacijai. Pareiškimo nuorašą redakcijai atsiuntė A.D.

Hartfordo miesto burmistras Antonina P. Uccello išleido proklamaciją, kurios nuorašą redakcijai atsiuntė A.D.

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Hempstead miesto valdybą aplankė lietuvių delegacija. Nuotr. iš k. į d. Nida Milukas, Sandra Miklas, Kristina Miklas, už jų stovi Petras Jurgėla, Hempstead miesto viršininkas Francis T. Purcell priima lietuvišką vėliavėlę iš K. Miklo, juo tarpe — Lietuvos gen. konsulas Alcedas Simutis, toliau Lilija Milukienė, Lietuviška vėliava prie miesto valdybos buvo iškelta visą savaitę (vasario 15-21).

LA BELLA ITALIA — DOLCE VITA ROMANA

Ispūdžiai iš kelionės po Italiją

(Tęsinys ir praeito nr.)

DR. HENRIKAS ARMANAS

Koliziejus ir kiti pastatai

Būnant Romoje, būtinai reikia aplankyti koliziejų ir forumą, kurie yra netoliese vienas nuo kito. Jie lankomi daugybės turistų. Menininkai bei meno mokyklų auklėtiniai praleidžia čia daug laiko, piešdami įvairius tu istorinių pastatų dalis, o šimtai kačių, patogiai įsikūrusių, gyvena tu pastatų griuvėsiuose; jų, kaip tu Indijos karvių, niekas nepaliečia.

Netoliese yra ir didžiulė Venecijos aikštė, kurioje yra Emanuelio II milžiniškas, baltas išpienas paminklas. Čia taip pat yra ir Italijos Nežinomojo Kario kapas. Toje pat Venecijos aikštėje stovi ir garsūs rūmai, iš kurių kadaise Mussolini kalbėdavo žmonijai miniom.

Taip pat neapsieinama nepalijus aukštyn ir žemyn ispaniškais laiptais ir nepabuvus Ispanijos aikštėje, papuoštoje fontanu, gelėmis ir Trinita de Monti bažnyčia. Iš čia po kojomis išsitiesia visos Romos graži panorama, teikianti daug pasigėrėjimo jau pavargusiems keliautojui.

Panteonas
Vienas iš didingiausių Romos klasikinių pastatų yra panteonas. Tai bažnyčia be suolų ir be langų, tik su milžiniška, 30 metrų diametro, skylė lubose, pro kurią ateina šviesa ir pila lietus į bažnyčios vidurį; pro ją matyti ir atviras dangus. Šis pastatas kadaise buvo pagoniška šventykla, tik vėliau paverstas bažnyčia. Čia išsisi Rafaelis, trys Italijos karaliai ir pirmieji krikščionys kankiniai. Iš panteono pažvelgęs į dangų, jauti lyg turėtumei savo mądoje betarpi ryšį su dangumi ir Dievu.

Mozės statula
Būtinai reikia aplankyti ir St. Pietro in Vincoli (Sv. Petras grandinėse) baziliką, kurioje yra garsioji Michelangelo

Mozės statula. Pats Michelangelo buvęs labai patenkintas ją sukūręs ir užbaigęs. Mozė jam atrodė it gyvas. Michelangelo metęs į jį savo kaltą ir sušukęs: "Kalbėk į mane!" Kalto prakilstas ženklas Mozės kelyje dar ir dabar yra pastebimas.

Sv. Angelo tvirtovė

Ne vienas iš mūsų teko matyti Puccini Toscos operą, kurios paskutinis aktas vyksta Svento Angelo tvirtovės viršuje, kur Cavaradossi buvo sušaudytas ir nuo kurios bokšto vargšė Tosca nušoko žemyn į Tiberio upę. Bet iš tikrųjų toji upė yra gerokai toliau nuo tvirtovės; tad abejojama, ar pilna sielvarto Tosca bus pataikiusi į Tiberį. Si Sv. Angelo tvirtovė buvo seniau kalėjimas, kur buvo nužudytos masės žmonių, ir man nesuprantama, kodėl ji vadinama Sv. Angelo vardu. Į šią tvirtovę vedas tiltas laikomas seniausiu Romoje; vieta mėgstama turistų, ir jie stengiasi čia nusifotografuoti.

Saligatvio kavinė
Apžiūrėjus populiariausias Romos įžymybes, kurių yra ne išpasakytą daugybę ir kurių visų tuo trumpu laiku neįmanoma pamatyti, malonu šiltą popietę pasėdėti ir pailsėti vienoje iš daugelio Via Beneto šaligatvių kavinių, prie tarptautinio garso "Excelsior" viešbučio, prie stiklo cinzano ar puoduko espresso kavos. Malonu pažiūrėti į visokio amžiaus ir išvaizdos žmones šioje tarptautinio susitikimo promenadoje, kur praeina teatro ir filmų asmenybės ir nerūpestinga, tingi ir išlepta dalis Romos gyventojų.

Žirgai trypė tuos akmenis

Besėdint vienoje kavinėje ir bestebint linksma praeivių minia, mano mintį pagavo romantiškoji ir tragiškoji Romos praeitis. Prieš akis atsistojo garsusis filmas "Quo vadis", kur didysis kelias, vedas į Romą, šalia aukštų, lieknų kiparisų, abilu buvo paženklintas nukryžiuotais krikščionimis. Tai dabartinis Via Appia Antica, kuriuo kiekvienas atvykęs į Romą turi būtinai pravažiuoti. Tai siauras keliolikos mylių kelias, grįstas prastu grindiniu, kur dažnai matyti dar dideli labai nudėvėti aptrūniję akmenys, kuriais kadaise riedėjo romėnų "chariotai". Tada žirgai trypė tuos akmenis, kuriuos aš, išlipęs iš takso, dabar gloščiau savo rankomis, kad pajusčiau tą tikrovę.

Salimais, kaip sargybiniai, stovi kiparisai, o vietoj nukryžiuotų kankinių abipus kelio matyti puošnios vilos, kuriose gyvena pavargę nuo garbės ir turto filmų žvaigždės. Tyluma, beveik jokio judėjimo, tik kartas nuo karto pravažiuoja automobiliai. Kai kur tebėra lie-

kanos senų patricijų vilų.

Pravažiuojame ir netoli esančias katakombas, apgaubtas tylos ir liūdesio, primenančias pirmųjų krikščionių niūrias cirtadeles, kapus, maldyklas ir slėpstuves...

Dabartinis triukšmas ir praeities miegas

Grįžau į Romą visai kitu keliu — Via Appia Nuova, pilnu triukšmo, autovežimių, autobusų, motociklų ir įvairių kitų susisiekimo priemonių, besimaišančių dulkių ir dūmų debesys bei masėje skubančių žmonių, grąžinusių mane į tikrovę ir dabartį. Via Appia Antica miega savo praeities senu miegu, nepabusdama ir garbin-gai nesikeičianti dėka Via Appia Nuova, kuri italai pastatė tam, kad paliktų ramybėje ir pagarboje savo garsią senovę.

Lietuvių kankinių koplyčia

Prieš atsisveikindamas su Roma, lietuvis keliaivis būtinai turi aplankyti mūsų lietuvių kankinių garbei pastatytą koplyčią, kurią italai vadina Capella Lituana. Tai palgas lygus keturkampis kambarys Sv. Petro Bazilikos rūsyje šalia nišų ir mažų tamsių kambarių, kuriuose išsilojusi popiežiai ir popiežių popiežius sv. Petras.

(nukelta į 7 psl.)

DU BROLIUKAI

Vartau dailią knygą — Du broliukai. Daugybė patrauklių iliustracijų. Išleido Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugija. Tą trijų veiksmų eilutą pjese-pasaką parašė žinomas dramaturgas Anatolijus Kairys.

Pjesėje vaizduojami du neklaūžados broliukai, nenorį nei kalbėti, nei rašyti lietuviškai. Jie išdykauja, visur laksto, plėdo knygas, nenorį mokyti, neklauso savo tėvų nei sesutės. Nuo žadamos bausmės jie pabėga į mišką.

Antrame veiksme, paklydę miške, jie patiria daug vargo ir baimės. Jūs puola žvėreiliai, negalėdami su jais susikalbėti. Supykę trys meškiukai išdykėlius sukiša į maišus ir pakabina ant ažuolo šakos. Alkanus ir pavargusius broliukus at-randa sesutė su voverės pagal-ba.

Trečiame veiksme sesutė nori juos išvaduoti. Prašo Nykštuką, vėliau Miškinį, pagaliau senąjį Vaidilą, bet viskas vel-tui, nes vaikai kalba nesupran-tama kalba (angliškai). Ir tik ta-da, kai jie iškilmingai pasiza-da ir pasirašo, jog nori pasitaistyti ir mo-kytis lietuviškai kalbėti, rašyti, šokti ir dainuoti, Vaidila liepia juos išlaisvinti. Drauge su jų ieškojusiais tėvais jie laimin-gai grįžta namo.

Turinys labai gyvas, vaikui suprantamas. Naturalūs dialo-gai, įdomios scenos. Išradiniai įterpti dailūs šokiai, vaikų ba-letas, gražios dainelės. Dalyvauja scenoje miško žvėreiliai ir žvėrys.

Gražios dekoracijos nufoto-grafuotos. Nuotraukos sudėtos į knygą. Tai didelis knygos pa-puošimas. Dekoracijas piešė ir visą iliustravimo darbą sekmin-gai atliko dail. Juozas Kiburas.

Reikia sveikinti talentingą rašytoją Anatolijų Kairį už jo gražią patriotinę idėją, kurią jis taip sumaniai pravedė sce-noje ir knygoje. Džiugu, kad vis daugiau krepinama dėmesio į mūsų augantį atžalynėlį.

Janina Narūnė

Tamošaitienės sukurtas šokis — Ištėrimas iš rojus. Šoka Regina Tamošaitytė ir Alfredas Starukas, angelas su kalaviju — Manfredas Šiušelis.

Kas toji Toronto Birbynė?

Kur tik apsigyvena didesnis skaičius lietuvių, ten netrukus atsiranda koks chorelis ar koks kitas muzikinis vienetas. Tokių grupių labai daug ir labai įvairaus lygio. Jos atlieka labai daug, nes pačios lavinasi ir kartu palinksmina svetur prisiglaudusius lietuvius.

Kai kurios grupės išsivystė į puikius muzikinius vienetus. Kai kurios pasitenkino tik savo vietovėje susidariusiu populiarumu. Kiekvienam atveju grupės nori susidaryti kiek galima patrauklesnį repertuarą, kuris turėtų pasisekimo visuomenėje.

Nežiūrint didelio žmonių skaičiaus ir įdėto daugybės laiko, mes vargiai galėtume surasti grupę, kuri reikalui esant galėtų pademonstruoti, kuo skiriasi lietuviškoji muzika nuo mūsų kaimynų muzikos. Ar mes iš viso turime ką savito, ar ne?

Štai ir buvo sugalvota sudaryti grupę, kuri savo pagrindiniu tikslu laikytų ne publikai pataikausią repertuarą, o lietuviškos tautosakos studiją.

Vos tik buvo mintis paskleisti jaunimo tarpe, jie susibėgo nelaukę nė kvietimo. Pačių jaunųjų buvo iškeltas pageidavimas laikytis kaip galima grynesnės lietuviškos muzikos, neatsižvelgiant, ar klausytojams ji labai patiks ar ne.

Darbas prasidėjo nuo senųjų sutartinių, skudučių ir pagaliau įsigyta kanklių.

Jaunieji pasirinko paprastą be pretenzijų vardą Birbynė. — tą primityvų Lietuvos piemenų iš žąsies plunksnos daromo instrumentelio vardą.

Birbynei dar tik treji metai
Prieš Kalėdas Birbynė atšvenė savo trečiąjį gimtadienį. Kas gi buvo per tą laiką padaryta? Pirmiausia buvo pagrindiniai sugriautas mitas, kad mūsų jaunimas rimtais dalykais nesidomė.

Lietuvių diena Mohawk kalnuose

Lietuvių Bendruomenės Connecticut apygardos jaunimo skyrius vasario 27 rengia Lietuvių dieną Mohawk kalnuose, slidinėjimo vietovėje.

Slidinėjimas nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Dienos programoje be slidinėjimo numatyta: Waterburio tautinių šokių grupė, kuri pašoks tautinius šokius 1 val. ir 3 val. popiet, ir Hartfordo jaunimo liaudies meno parodėlė. Diena bus baigiama linksmavariu Lietuvių Klubo salėje, 103 Green Street, Waterbury, Conn.

Mohawk slidinėjimo vietovė turi modernią "Lodge", kur galima išsinuomoti slidinėjimo priemones ir nusipirkti pigiai valgyti ir gerti.

Vietovė yra prie Route 4, Cornwall, Connecticut, tarp Route 7 ir Route 8. — G.V.Z.

New Yorko operetės choras dainuoja Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 14 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Nuotr. V. Maželio

mi, kad vis labiau nutolsta nuo savo tradicijų.

Reikia pastebėti, kad šis jaunimas jau yra užaugęs be tų tradicijų — svetimojo žemėje. Tas pats liečia ir tos Birbynės vadovę Dalią Viskontienę.

Antru svarbiu žingsniu reikėtų laikyti — pačių senųjų dainų pamėgimą. Ir čia vėl buvo stebėtina, kad mūsų disonansinės sutartinės jaunųjų ne tik neatbaidė, bet priešingai — dar labiau sudomino. Jaunieji pradėjo drąsiai atimesti sentimentalias, pigias dainas ir pasirinko tikras lietuviškas melodijas. Daugeliu atveju dainos dainuojamos liaudies harmonijoje, kad jaunimas išugdytų jausmą lietuviškiems sąskambiam.

Atsisakyta pagrindinio repertuaro ir nuspręsta dainuoti ir groti kiek galima daugiau ir įvairiau, kad tokiu būdu daugiau pramoktų.

Cia ir kilo mintis, kad Birbynė liktų nuo nieko nepriklausančią vienietu. Kokiai organizacijai nariai priklausytų, visi priimami, jei tik supranta šio vieneto mintį.

LB CONNECTICUT APYGARDOJE WATERTOWN, CONN.

Apygardos valdybos ir apylinkių pirmininkų bei atstovų jaunimo ir politiniam reikalui posėdis įvyko sausio 29 Watertown bibliotekoje, Watertown, Conn. Iš apygardos aštuonių apylinkių tik viena, New London, nebuvo atstovaujama.

Brazinskų, Kudirkos ir Simokaicio reikalais pranešimus padarė apygardos pirm. V. Bražėnas ir apylinkių atstovai. Parašyta daug laišku ir telegramų. Beveik visose vietovėse įeita į vietinę spaudą, radiją ir televiziją. Kudirkos reikalu skaučių iniciatyva suruošta demonstracija Hartforde, Simokaicio reikalu — Waterbury. Ypatingai pasireiškė laiškais, telegramomis ir informacija kitataučiam Putnamo LB apylinkės jauni lietuviai ir lietuvaiteis moksleiviai ir studentai, prof. Aldonos Kurapkaitės vadovaujami.

Jaunimo reikalui apygardos atstovo posėdyje nebuvo. Buvo tikimasi daugiau sužinoti apie jaunimo ruošiamą lietuvių dieną. Sužinota, kad tokia diena ruošiamas ir šiais metais: vasario 27, Mohawk kalnuose, Middlefield, Conn.

Iš VI-tosios tarybos posėdžių Philadelphiajį pranešimus padarė ir savo nuomones pareiškė dr. E. Vaišnienė, dr. P. Vileišis ir V. Bražėnas. Padidinus tarybos narių skaičių, iš Connecticut apygardos į tarybą įeina dar vienas narys — Va-

Du koncertai

Birbynė Toronte rengia du koncertus per metus. Gimtadienio koncertas yra skiriamas pasirodymui šalia kokios kitos grupės, kuri gyvena ta pačia idėja ar domisi lituanistika.

Tokių būdu mes matėme pastangas Toronto lituanistinio seminario, Montrealio Gintaro, Londono Baltijos ir Clevelando Aukuro. Koncertai yra labai populiarūs, sutraukia pilnutėlę salę klausytojų.

Antrasis metų koncertas yra taikomas balandžio mėnesiui. Čia didesnę dalį programos atlieka pati Birbynė.

Į gastroles

Šiais metais Birbynė pradeda judėti už Toronto ribų. Tuo norima pademonstruoti savo pastangas kitom kolonijom ir tokiu būdu paskleisti savo mintį už Toronto ribų.

Lietuviškas jaunimas dar labai gyvas ir senolių dainos dar giliai paliečiamos. Sudarykime galimybes tai dainai gyvuoti. Amžiai tai dainą perdavė mum, ir nebūkime pirmieji, tą dainą nukėlę į bibliotekos lentynas.

lerijonas Balčiūnas, visiems gerai žinomas ir gerbiamas bendruomenininkas.

Buvo pasiūlyta aplankyti privacii ir paprašyti aukos tuos asmenis, kurie negali dalyvauti Vasario 16-tosios minėjime.

Apygardos metinį suvažiavimą nutarta kviešti gegužės 16 New Britain, Conn. Atstovai suvažiavimui bus renkami visuotiniame apylinkės susirinkime — vienas nuo 25 narių. Tartasi dėl būdų mandatam patikrinti.

Daug kalbėta apie jaunimą. Reikia stengtis kiek galint daugiau akademinio jaunimo ištraukti į lietuvišką veiklą. Reikia rasti būdą įjungti į šią veiklą ir lietuviškai nekalbančius, bet lietuviškos kilmės jaunus žmones. Su kiekvienu asmeniškai pasikalbėti ir suruošti kokį kultūrinį pasilinksminimą, gegužinę ar festivalį. Pranešta apie jaunimui ruošiamą kėlionę po Kanadą ir Ameriką. Pasiūlyta jaunimą paraginti lankyti senelius ir, kur būtina, jiems kuo nors padėti.

Bene pirmą sykį kalbėta socialiniu klausimu. Pasiūlyta apylinkių valdybom narys socialiniam reikalui. Šis reikalas apimtų teisinius patarimus: kas kam kur teisėtai priklauso. Labiausiai tai pasitarnautų seneliams, neišgalintiems gauti teisinio patarimo, ir visiem mažiau susipažinusiems su socialinio apyrūpinimo ir panašiais reikalais.

Toronto Birbynės ansamblis, kuris atvažiuoja gastrolem į New Yorką. Jo koncertas bus gegužės 1 d. Richmond Hill mokyklos salėje.

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Vasario 16 minėjimą ruošia Balso skyrius ir Sv. Kazimiero parapija. Vasario 28, sekmadienį, 10 val. ryto klebonas kunigas J. Bučevičius aukos mūšias už Lietuvą, o 3 val. popiet — parapijos salėje bus kalbos ir jaunimo talentų pasirodymas. Pernai Vilniuje su šeima lankęsis apdraudęs agentas Jonas W. Latvius parodys kelionės filmą ir papasakos išpūdžius. Kalbėtoju pakviestas Balso pirmininkas kun. V. Martinus, iš Providence, R. I. Po programos bus renkamos aukos Altui. Dalyviai bus pavalšinti kavute, pyragu ir sūriu.

Latvis jau yra filmą rodęs ir išpūdžius pasakojęs amerikiečių Prekybos Buto ir Kiwanis draugijos nariams.

Sporto vakarelis, kurį parapijos Sv. Kryžiaus kapinių komitetas suruošė sausio 23, puikiai pavyko.

Buvęs čempionas Jack Sharkey parodė bokso filmų ir pasikalbėjimų forma pateikė idėjų informacijai apie save ir sporto gyvenimą.

Publikos buvo virš 200. Atėjo ir daugelis mūsų vietinių sportininkų lietuvių. Pavyzdžiui, mokytojas Jonas Kissell savo metu pasižymėjęs Bostono kolegijos futbolo komandoje ir pasiekęs profesinį aukštį su Clevelando Browns. Atėjo ir buvęs Dartmoutho universiteto futbolo komandos žvaigždė Danielius Degasis, broliai Narkūnai ir Grigai, Bolic Tamulevičius, kuris ir pats pasižymėjo vietos mokyklų sporte, ir sūnų Karlą išleido į Annapolį, kur žaidė laivyno futbolo komandoje ir vėliau pasiekė rear admiralo laipsnį. Atėjo ir Adomas Gureckis, kuris jau tiek prasimušė Nashua High mokyklos krepšinyje, kad išrinktas komandos kapitonas. Dėl ne-

galavimo negalėjo dalyvauti Petras Česnulevičius, kuriam pernai lietuvių Wollen valdomoje McNulty Folley įstaigoje vietos sporto rataliai suruošė iškilmingą banketą.

Vakarelis vedėju buvo Sv. Kryžiaus kapinių komiteto ilgametis pirmininkas teisėjas adv. Leonardas Velishka, kuris ir pats nebuvo pėsčias sporte, kai lankė vidurinę mokyklą. Komiteto vardu miesto tarybos narys Jonas Chesson teisėjui Velishkai įteikė bronzos lentelę, o klebonas J. Bučevičius Onai Sinkvičiūtei (ilgametei komiteto sekretorei ir iždininkei) — ranka pieštą atžymėjimą, kaip padėką už jų nuosirdų bei sėkmingą darbą parapijos kapinėm padaryti moderniausiomis ir gražiausiomis mieste. Lentelė ir raštas buvo parūpinti adv. Alfonso Raudoniko rūpesčiu.

Vakarelis tikslas buvo sutelkti pradžią penkių tūkstančių fondui kapinių keliui asfaltuoti. Komitetui pavyko pritraukti virš 50 rėmėjų su po 10 ir 20 dol. aukomis (dr. Judickis, Manchester, N. H., ir Sv. Juozapo draugija, Nashua, davė po 25 dol.). Tokiu būdu surinkta 1,200 dol. Rėmėjais prisidėjo buvęs N.H. gubernatorius King ir jo žmona. Vakarelis pelnas — 300 dol.

Atsilankė miesto majoras Sullivan ir N. H. senatorius McIntyre.

Po programos susirinkusieji buvo pavalšinti lietuviškais valgiais, kuriuos padovanojo eilės parapijiečių moterų, o juos patiekti paruošė komitetas, vadovaujamas choro nario S. Makarevičiaus, talkinant S. Jasalavi-

čiui, J. Svekai, Preston Walsh ir Mykolai Tartaliui. Padėjo visa eilė Sv. Kazimiero Moterų Draugijos ir Vedusių Porų Klubo narių.

Daugelis pasigedo Viščinio radijo programos vasario 14, sekmadienį, nes tikėjosi išgirsti idomių žinių apie Vasario 16. Buvo sugedę stoties siųstuvai. Nors penki inžinieriai skubėjo juos pataisyti, bet nepataisė laiku.

Mirė vargoninkas Jonas Tamulionis

Vis retėja eilės tų lietuvių, kurie savo gyvenimu ir darbu įrašė žodį kitą į turiningą Amerikos lietuvių istoriją.

Pernai palaidojome lapkričio 12 mirusį buvusį Darbininko redaktorių ir lietuviškų radijo valandėlių Naujojo Anglijos vedėją Antaną Kneizį. Į amžinąjį palydėjimą ir kruopštį Balso skyriaus sekretorių Petrą Savicką, į Nashua atvykusį su naujųjų ateivių banga.

O dabar štai iš Sv. Kazimiero bažnyčios ir Sv. Kryžiaus kapinės palydėjime vasario 3 mirusį jos ilgametį vargoninką Joną Juozą Tamulionį, kuris į Naujosios Anglijos lietuvių muzikinę veiklą yra įnešęs atmintiną įnašą.

Jonas gimė "kraučiuoku" Tamulevičių šeimoje, Marcinkonyse, bene 1893. Nuo pat pirmųjų metų reiškė meilę muzikai ir džiūksm dainom. Anksčiau pradėjo pranašauti būsiąs "vargamistra". Dalyvavo parapijos chore ir mokėsi pas Marcinkonių vargoninką, vėliau kitur, pavyzdžiui, pas J. Naujį Kaune.

(nukelta į 6 psl.)

Philadelphijos ir apylinkės lietuvių aukos Kultūros Židinio statybai

200 dol.: Mrs. A. Bacenskos (anksčiau aukėjo 300, dėl to ji tapo Garbės Fundatore)

100 dol.: Juozas Petronis.

70 dol.: Natalija Danilevičienė (aukos iki 100).

Po 60 dol.: V. B. Jasinskai (anksčiau aukėjo 40 dol., dėl to tapo Fundatoriai), A. S. Bendžiai (aukos iki 100).

55 dol.: G. J. Palaičiai (aukos iki 100).

Po 50 dol.: Sofija Rakšvienė (anksčiau aukėjo 50), V. Salčiūnai (anksčiau aukėjo 50), VI Kaupas (anksčiau aukėjo 50), Jonas Stelmokas (anksčiau aukėjo 50), Snieguolė Jurskytė (aukos iki 100), Mrs. Jose Pelėdžius.

40 dol.: Vytautas ir Uršulė Suopai (aukos iki 100).

30 dol.: V. Banevičius (aukos iki 100).

Visiem aukojusiems teatylgina Visagalis!

Jamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasitūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukos siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

Albina Lipčienė

IŠ VISUR

— **Simo Kudirkos** išdavimo bylos tyrinėjimai JAV kongrese jau prieinami visuomenei. Tyrinėjimų eiga atspausdinta knygoje: "Attempted defection of Lithuanian seaman Simas Kudirka". Knygoje išspausdinta kaltinamųjų ir liudininkų parodymai bei eilė dokumentų. Šią 247 psl. knygą nemokamai galima gauti kreipiantis į savo kongresmaną adresu: House of Representatives, Washington, D. C. 20515.

— **Dr. Kęstutis Keblys**, Detroito gyvenęs JAV LB tarybos narys, JAV LB centro valdybos įgaliotas, kreipėsi į JAV Katalikų Vyskupų Konferencijos pirmininką Detroito kardinolą Dearden, prašydamas jį imtis žygių JAV katalikų vyskupų tarpe, kad bausmė V. Simokaiciui būtų sušvelninta.

— **Dr. J. K. Valiūnas**, Vliko pirmininkas, vasario 13 išvyko į Kelias Vakarų Europos valstybes. Numato sugrįžti po dviejų su viršum savaitių. Dr. Valiūniui išvykus, Vliko pirmininko pareigas eina Vliko valdybos vicepirmininkas dr. B. Nemickas. (E)

— **Iš Los Angeles, Calif.**, praneša, kad ten vykęs žemės drebėjimas lietuvių nesužeidė ir lietuviams žymesnių nuostolių nepadarė. Lietuvių parapijos bažnyčioj nukrito keletas statulų, sudužo pora lempų, parapijos salėj iškrito penki langai. Kituose pastatuose pastebėti nežymūs sienų ir lubų tinko įskilimai.

— **J. Kajeckas**, Lietuvos atstovas, su p. O. Kajeckiene JAV prezidento R. Nikono ir jo žmonos kvietimu vasario 7 dalyvavo Baltuose Rūmuose surengtose pamaidose ir po jų suruoštos vaišės, o vasario 8 abu dalyvavo JAV prezidento surengtose vaišėse, skirtose diplomatinė misijai, esančių Washingtono, šefam ir jų žmonom pagerbti.

— **Australijos Lietuvių Bendruomenės** krašto valdyba pirmą kartą išrinkta ne iš Sydnejų, bet iš Adelaidės gyvenančių narių. Naują valdybą sudaro: pirm. Vytautas Neverauskas, J. Vasiliauskas, P. Pocius, M. Pocius ir E. Dainienė. Į pasaulio LB seimą atstovais išrinkti: prof. A. Kabaila, J. Lapšys, dr. A. Mauragis, dr. V. Doniela, V. Kazokas.

— **Mūsų Pastogės**, Australijos LB savitrašio redakcija liko Sydnejuje. Naują redakcinę komisiją sudaro: A. J. Jūragis, E. ir J. Jonačiai, A. Laukaitis, dr. A. Mauragis, M. ir J. Salvėnai.

— **Prof. A. Ramūnas** sausio 22 skaitė pagrindinę paskaitą Ontario prancūzų mokytojų suvažiavime. Ottawos universitete, kur jis profesoriauja, studentų buvo išrinktas "man of the year".

— **Milda Lenkauskienė**, PLB valdybos jaunimo vicep., kartu su vyru JAV LB tarybos prez. vicep. dr. Edmundu Lenkausku kovo 7 išskrenda į Australiją. Kovo 8-11 lankysis Australijoje. N. Zelandijoje, kovo 12-16 — Sydney mieste Australijoje. Numatomi susitikimai su LB darbuotojais.

— **Lietuvių Rašytojų Draugijos** premijos komisija sudaryta Chicagoj. Į ją įeina: Algirdas T. Antanaitis, Anatolijus Kairys, Vincas Ramonas, Povilas Gaučys ir Lietuvių Fondo atstovas dr. Kazys Ambrozaitis. Bus vertinamos 1970 išleistos literatūrinės knygos lietuvių kalba. Premijai 1000 dol. duoda Lietuvių Fondas. Leidyklos prašomos tuoj siųsti savo išleistų knygų po 5 egz. premijos komisijai šiuo adresu: P. Gaučys, 3222 W. Marquette, Chicago, Ill. 60629.

New Yorko lietuvių vyrų choras sausio 30 gastroliavo Hartforde ir LB surengtame koncerte atliko visą programą.

NEW YORKO VYRŲ CHORO KONCERTAS HARTFORDE

Sausio 30 Hartfordo Lietuvių klube įvyko New Yorko vyrų choro pirmas pasirodymas šioje kolonijoje. Tai buvo Lietuvių Bendruomenės Hartfordo apylinkės surengtas žiemos balios-koncertas. Salė buvo pripildyta, nes susirinko apie 300 svečių iš viso Connecticut, N. Y. ir Massachusetts.

Saunusis vyrų choras, vadovaujamas jauno ir energingo muziko Vytauto Stroliaus, pradėjo programą su Stasio Simkaus

pildyta, nes susirinko apie 300 svečių iš viso Connecticut, N. Y. ir Massachusetts. Saunusis vyrų choras, vadovaujamas jauno ir energingo muziko Vytauto Stroliaus, pradėjo programą su Stasio Simkaus

ZINIOS IŠ NASHUA, N.H.

(atkelta iš 5 psl.)

Lietuvoje neapsibuvo ir, rodos, 1910 (ar anksčiau) atvyko į Ameriką. Čia vėl privaliai mokėsi balso ir kompozicijos, vargoninkaudamas Nashuoj, Lawrence, Mass., ir vėl sugrįždamas į Nashua, kur išbuvo ilgiausiai, rodos, nuo 1930.

Kitas džiūkas, kompozitorius Mikas Petrauskas, 1923 apsigyvenęs Bostone, ruošė statyti pirmąją savo operą lietuvių kalba, Eglė žalčių karalienė. Išgirdęs Jono Tamulionio (kuris jau buvo sulietuvinęs Tamulionį) puikų balsą, Petrauskas pareiškė: "Tu dainuosi Žilviną mano opereje." Deja, tokiu atveju jam būtų reikėję važinėti savo lėšomis ir repetitijas Bostone, o Jonas jau buvo susituokęs Lawrence, Mass., su Izabele Caplikaitė ir auklėjo šeimą. Todėl Žilvino rolę galiausiai teko vaidinti pačiam Mikui Petrauskui.

Savo laiku Jonas turėjo gerai išmokytą chorą, savo orkestrą ir vyrų kvartetą. Dage, jis atsimena jo puikius duetus su gerą balsą turėjusia Ona Skirkiene. Jis dažnai koncertuodavo apylinkės kolonijose ir Kneizio bei Minkaus radijo valandėlėse. Sv. Kazimiero parapijai 1939 minint 30 metų sukaktį, paruošė chorą koncertui ir trim veikaliukam. Turėjo pažinti su daugeliu Amerikos lietuvių vargoninkų, ypač su

Amsterdamo Juozu Olšausku.

Velionis nevenė ir veiklos draugijose. Buvo narys Sv. Kazimiero draugijos, suorganizuotos 1899, kelerius metus pirmininkavo Sv. Juozapo draugijai, susidariusiai iš Liet. Darbininkų Susivienijimo kuopos, ir Balso skyriui.

Vėliausiu metu turėjo gerai išlavintą parapijos chorą, kuris prieš lietuviškas mišias sugiedodavo Puikim ant kelių, o pabaigoje — Marija, Marija; pamaldų metu — ir kitus tradicinius lietuviškos bažnytinės muzikos kūrinius. Chore giedojo jo duklė Lilija.

Requiem mišias už velionį aukojo vikaras kun. F. Spenceris, asistuojant klebonui kun. J. Bucevičiui ir Sv. Stanislovo klebonui kun. Pickiewicz. Vargoniais grojo ir giedojo šios parapijos Felicijos kongregacijos seselė. Žmonių buvo artipilnė Sv. Kazimiero bažnyčia. Į kapus palaidėjo virš 30 automobilių. Iš toliau (iš Brocktono) buvo atvykęs Tomas Miliauskas su žmona Rože, kuri su velioniu buvo sesers ir brolio vaikai. Sermentis prižiūrėjo K. F. Kazlauskas.

Velionis paliko sūnų Joną su šeima ir dukterį Liliją Bellisle su šeima. Sūnaus Jono duklė Marytė gavo 4 metų stipendiją Rivier merginų kolegijoj ir reiškiasi vietos radijo valandėlė.

Kor.

Hartfordiškis

BALFO VEIKLOS APIMTIS

Pasikalbėjimas su Balso reikalų vedėju

Paskutinio seimo metu Balso direktoriatą buvo įvesta jaunųjų žmonių. Kokia iš tikrųjų yra Balso direktorių paskirtis?

Kaip kiekvienoj bendrovėj ar korporacijoj, taip ir Balso direktoriatas yra aukščiausias šios organizacijos dirguojas veiksnys, nustatęs veikimo gaires ir, išrinkdamas centro valdybą, ją įpareigojęs šiomis gairėmis vadovautis. Šis Balso veiklos gairių nustatymas nesiriboja tik šalpos paskirstymu; jį yra įjungtas ir lėšų telkimo darbas.

Paskutinis seimas įpareigojo visus direktorius aktyviai įsijungti į savo apylinkėse veikiančius Balso skyrius, jiems talkinti, jų veikimą gyvinti, o reikalui esant, jiems vadovauti.

Prieš seimą spaudoje buvo keliamas lietuvių studentų šalpos Balso rėmuose klausimas. Kaip šis klausimas išspręstas Balso seime?

Šis klausimas buvo iškeltas asmenų, kurie nėra pakankamai susipažinę su šiais laikais studentam teikiama visokerioja finansine parama paskolų ir stipendijų formomis iš valstybinių ir privačių fondų. Su šiais fondais Balfas niekad nepajėgtų konkuruoti. Pagaliau ne ta yra Balso paskirtis. Lietuvių Fondas skiria dalį savo lėšų švietimui, o Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba rūpinasi jaunimo auklėjimo reikalais: tad šis Balso seimas ir paliko jiems rūpintis studentų šalpos reikalais.

Kadangi šiuo metu jokių vartotų daiktų negalima siųsti į Lietuvą, ar Balfas teberenka vartotus drabužius?

Vartotų drabužių negalima siųsti tik į Lietuvą ir į Rusiją. Bet juos galima siųsti į Suvalkų Trikampį ir laisvuose kraštuose gyvenantiems lietuviams.

Todėl New Yorko apylinkėse kas metai yra pravedami vartotų drabužių vajai. Šiame reikale padeda lietuvių parapijų klebonai ir Balso skyriai (pravesdami vajus ir pasirūpindami surinktų drabužių atgabenimu į Balfą). Iš tolimesnių vietovių vartotų drabužių, neprašom, nes jų atgabenimas būtų perbrangus.

Esame dėkingi visiem New Yorko ir apylinkėse gyvenantiems lietuviams, kurie per ištiesus metus papildė mūsų sandėli vartotais drabužiais.

Daug kas privaliai siunčia vartotų drabužių siuntinius į Suvalkų Trikampį. Ar tai nėra konkurencija Balfui?

Tikrai ne. Esame dėkingi visiems, kurie savo privačia iniciatyva prisideda prie bendros pagalbos mūsų broliams. Tik norėtume, kad, prieš siųsdami siuntinius nepažįstamiems asmenim, pirmiau pasitiktų Balso kartotekose. Pirmiausia, ar prašytojai yra lietuviai, ir antra, ar tikrai reikalingi pagalbos.

Iš seimo raportų ir apyskaičių susidaro įspūdis, kad Balfas yra gyvas ir veiklus. Ar tai nėra įrodymas, kad JV lietuvių nuosirdžiai rūpinasi savo vargstančiais broliais ir bendromis pastangomis stengiasi jiems padėti?

Kad Balfas yra gyvas ir veikia, tai tiesa. Bet, sprendžiant iš Balso veiklos apimties, atrodo, kad tik mažas skaičius Amerikos lietuvių rūpinasi jungtine vargstančių tautiečių šalpa.

Pagal paskutiniame seimui pateiktus davinius, Balso kartotekose buvo apie 4,000 prašymų iš vargstančių lietuvių. Per 1969 metus iš Balso skyrių buvo gauta 44,849 dol., o per 1970 m. — 56,535 dol. Tokiu

(nukelta į 7 psl.)

Lietuvos gen. konsulato ieškomi asmenys

Abutis ar Eibutis, Stanislovas, s. Jono ir jo du sūnūs: Jonas ir Stanislovas, kilę iš Purvėnų km., Vieksnių vl., Sialučių apskr., į JAV atvykęs apie 1901, gyvenęs Detroit, Mich.

Čizas, Stasys, gim. 1926, iš Panevėžio 1944 pasitraukė į Vokietiją, vėliau apsigyveno Kanadoje.

Grigas-Jakubauskaitė, Paulina, d. Juozo, gim. Kučiūnų km., Lazdijų valsč., gyvenusi New Yorko apylinkėse.

Grybas, Aleksas, gim. 1925-27, po karo gyvenęs Danijoje, vėliau atvyko į JAV.

Gurinavičius, Alfonsas, s. Boleslovo, gim. 1921 vasario 9, Jaraslavo km., Žeinių paštas, Kedainių apskr., 1943 gyveno Vokietijoje, 1946 buvo Anglijoje, vėliau persikėlė į JAV.

Karečka, Antanas, s. Igno, gim. 1909 Naumiestyje, buvęs lakūnas, gyvenęs Kaune.

Kepežinskienė — Patriubavičiūtė, Ona, ir jos sūnūs: Antanas ir Simonas.

Kiseliuskas, Jonas ir jo sesuo Kiseliuskaitė, Zosė, d. Prano, gyvenę Waterbury, Conn., atvykę prieš I pasaulinį karą.

Kiškis, Jonas, kil. iš Gelučių km., Kovarsko valsč., Ukmergės apskr., gyvenęs Chester, Pa.

Končius, Juozas, gim. apie 1923-25, gyvenęs Telšiuose, iš Vokietijos atvykęs į JAV 1950.

Leskauskis, Mykolas, s. Igno, gim. 1904, Padubysio km., Girkalnio vl., Raseinių apskr., 1927 išvykęs į Kanadą, paskutiniu metu gyvenęs Estewano, Sask. Kanadoje.

Miliauskas, Juozas ir Vincas, abu broliai į JAV atvykę 1911, Juozas gyvenęs New Kensington, Pa., Vincas — Brooklyn, N. Y.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

"NELYGAUS" PALIKIMO KLAUSIMAS

Klausimas

Turiu vyrą ir tris dukteris, kurių viena yra išteklėjusi, ant- ra mokosi kolegijoje, o trečia dirba Washingtone, D.C.

Su vyru prastai sugyvename. Jis mažai tepriideda prie šeimos išlaikymo. Visą savo vedybinį gyvenimą sunkiai dirbau, ir dabar tebedirbu. Seniai bū- tume išsiskyrę, bet nenorėjau, kad nukentėtų dėl to dukterys; ir todėl kentėjau.

Vyras dirba ir neblogo uždirba, bet man pinigų beveik neduoda. Turiu dvejus namus: vieni mieste, o kiti — prie jūros ("cottage" vadinami). Abiejų namų vertė, tur būt, siektų apie 50,000 dolerių. Turiu banke kuklų sąskaitą savo pačios vardu.

Noriu Tamstos patarimo dėl testamentato, kurį noriu sudaryti tokiu būdu, kad mano vyrui po mano mirties netektų cento ir kad visas turtas tektų dukterim. Antras dalykas — prašau man patarti, ar galiu išteklėjusiai dukteriai palikti mažiau, negu kitom, netekėjusiom.

Be to, norėčiau, kad vyresnioji duktė, kuri dirba Washingtone, prižiūrėtų jauniausiąją, kuri dabar tebesimoko ir yra labai išlaidi (kiek tu jai palik- tum, ji viską išleistų iš karto, paskui prašytų sesers pagalbos). Vyriausioji duktė yra la- bai gero būdo ir seseriai niekuomet neatsisakytų padėti, tai išleis visą savo dalį.

Dar bijau, kad vyresnioji duktė neduotų pinigų savo tė- vui, nes jis labai moka prisi- prašyti, kai jam ko reikia.

Misiūnas, Albertas, s. Tamo- šiaus.

Remenčiūtė, Domicelė, d. Jo- no, išteklėjusios pavarde neži- noma, gim. 1911 Bartiškių km., Raudonės vl., Raseinių apskr., iš JAV persikėlė į Argentiją.

Simankauskai du broliai ir se- seserys, į JAV atvykę 1912 iš Liudvinavo valsč., Marijampolės apskr.

Urbetis, Frank, gyvenęs 1316 James St., Baltimore, Md., ir jo duktė Alena, išteklėjusios pavarde nežinoma.

Urbetis, Juozas, s. Juozo ir jo sesuo Julijona, anksčiau gy- venę Baltimore, Md.

Ieškomieji arba apie juos ži- nantieji maloniai prašomi atsi- liepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

Jei palikčiau daugiau netekė- jusiom dukterim, ar ta, kuri yra išteklėjusi, neduotų jū į teis- mą? Jos vyras gerai uždirba, ir gali ją išlaikyti. O tos dvi gal niekuomet neištekės, ir jom ga- li labiau prireikti paramos.

Prašau man patarti lietuviš- kai, nuosirdžiai. Ką Tamsta da- rytum mano vietoj?

Skaitytoja, Massachusetts v-ja

Atsakymas

Tamstai galiu pasakyti, ko- kios būtų teisinio pobūdžio pa- sekms, jei Tamsta pasiųstų vienokiui ar kitokiui būdu.

Negaliu Tamstai pasakyti, ką aš daryčiau Tamstos vietoj. Ne- pažįstu Tamstos šeimos ir ne- žinau Tamstos aplinkybių.

Paprastai aš patariu tėvams, sudarant testamentą, palikti vaikams po lygiai. Tokiu būdu galima išvengti nesantaikos ir nesusipratimų tarp vaikų, tė- vams mirus. Žinoma, yra atve- jų, kuriais tėvai turi gero pa- grindo palikti vienam vaikui daugiau, negu kitam: pvz. jei vienas vaikas yra ligonis, o ki- tas sveikas.

Tėvai savo turtą gali taip paskirstyti tarp savo vaikų, kaip tik jiems patinka. Tačiau paprastai tokiais atvejais vai- kai pasidaro didžiausi priešai ir, užuot kaltinę tėvus, kurie taip "nelygiai" turtą paliko, kal- tina vienas kitą.

Tamstos atveju: jei norėtum palikti jauniausios dukters da- lį tvarkyti kitam asmeniui, at- sieit "trust", nepatarčiau pa- skirti patikėtinui (trustee) vy- riausios dukters. Paskirk ką nors kitą: patikimą ir objekty- vų asmenį, kuris tuose reika- luose nusimano. Tegul jaunia- sia Tamstos duktė pyksta ant svetimo asmens, o ne ant savo sesers.

Tamstos vyro klausimu: Tamsta negali testamentu bū- du "atimti" iš savo vyro ista- tymų jam skiriamos dalies (statutory share), Tamstos atve- ju — vienos trečiosios dalies. Žinoma, kol esi gyva, gali savo vienos vardu turimus namus parduoti arba padovanoti.

Skaitytojui Rochester, N.Y.

Atsakymas į Tamstos klau- simą priklauso nuo to, ar komisi- ja Tamstą pripažins netekusiu darbingumo nuo nustatyto ne- darbingumo procento ir pana- šiai. Šioje srityje atskirų valsti- jų įstatymai žymiai skiriasi.

Patariu pasitarti su vietiniu advokatu, prieš išeinant į pen- siją.

Franklin K. Lane mokyklos salėje vasario 14 surengtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Pertraukos metu grupelė svečių ir rengėjų iš k.: dr. B. Radzivilas, A. Vakselis, S. Bredas, I. Vakselienė, M. Virbickienė, A. Kazickienė, miesto valdybos atstovas Joseph Zuccatti, p. Simutienė, Lietuvos konsulas A. Simutis ir K. Miklas.

Nuotr. V. Mažello

Publika Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 14 Franklin K. Lane mokyklos salėje.

Nuotr. V. Mažello

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 7 dol.: Dr. Kregždienė ir O. Vileikienė, Richmond Hill, N. Y., C. Gabranas, E. Millinocket, Me., J. Kristolaitis, Cleveland, Ohio, A. Mikėnas, Omaha, Nebr., A. J. Pateckis, Hartford, Conn., M. Zmuidzinas, Scottsville, N. Y., V. Žukas, N. Haledon, N. J.

Po 6 dol.: V. Abramikas, Sauk Village, Ill., kun. J. Grigonis, Groton, Conn., K. Degutis, Linden, N. J., S. Vasikauskas, Richmond Hill, N. Y., M. J. Zabielskis, Flushing, N. Y.

Po 5 dol.: M. Bukauskas, Brooklyn, N. Y., prel. F. Bartkus, Dallas, Texas, C. Bendoraitis, Trumbull, Conn., J. Daunorėnė, Woodside, N. Y., E. Dietrich, Elizabeth, N. J., S. L. Everlin, Avenel, N. J., V. Galvydis, Cicero, Ill., L. McGowan, Clarks Summit, Pa., J. Johnson, Key Biscayne, Fla.

Po 4 dol.: I. Ruseckienė, Wethersfield, Conn., J. Kackelis, Northampton, Mass., E. C. Tamalavage, Worcester, Mass., S. K. Griganavičius, So. Boston, Mass., J. Naikelis, Millbury, Mass., A. Matus, Shaker Hgts, Ohio, P. Bragauskas, Paramus, N. J., O. Bačkienė, Washington, D.C., V. Bublys, Detroit, Mich.

Po 2 dol.: O. Andriuskevičienė, K. Arlauskas, T. Bogušas, V. Dainys, J. Jurenas, P. Kleponis, A. Majauskaitė, Z. Martinonytė, A. P. Neviera, P. Plikšyns, G. Razvad, So. Boston, Mass., M. Bartkevičienė, M. Buivydienė, S. Elva, J. Janonis, L. Kudokas, Ch. Kalishauskas, A. Keršanskis, M. Klimas, A. Plaškus, A. Pocius, P. P. Sargelis, V. A. Sužiedėlis, Brockton, Mass., J. Babravičius, A. Pakštyš, J. Starinskas, O. Vaičiūnas, K. Vasilias, V. Norvaišienė, M. Zerolis, Dorchester, Mass., P. Aikšnoras, J. Burbulis, U. Dulskis, A. Giedraitis, A. Jakunaitis, P. P. Marcinkus, J. Matušaitis, B. Mudėnas, J. Pauliukonis, J. J. Sakaitis, C. K. Simulynas, W. Zidžiūnas, Worcester, Mass., E. Budrevich, A. Saukimas, Sv.

Pranciškaus parapija, J. Skeršys, Lawrence, Mass., M. Aidukonis, T. Jucienė, V. Kudirka, A. Tumas, Norwood, Mass., J. Fronckus, B. Paplaskas, Met-huen, Mass., M. Kabišaitis, J. Stačiokas, Athol, Mass., G. Baranauskas, V. Petraitis, Sunderland, Mass., V. Andriukonis, T. Kasper, Arlington, Mass., M. Raudeliūnas, Brighton, Mass., Mass., A. Petkevich, Dracut, Mass., P. Radišauskienė, Haverrhill, Mass., J. Ajuskas, Malden, Mass., T. Banys, Cambridge, Mass., E. Užpuris, N. Easton, Mass., J. Pawlowski, Middleboro, Mass., Ch. Pazo, West-boro, Mass., J. Vaitkūnas, Canton, Mass., O. Slepavičius, Centerville, Mass., V. Bukauskas, Hyde Park, Mass., M. Urban, Pittsfield, Mass., P. P. Molis, Shrewsbury, Mass., K. Barūnas, Hingham, Mass., R. Savukynas, Newburyport, Mass., S. Dirsas, Brighton, Mass., K. Gruzdas, Quincy, Mass., A. Januška, Milton, Mass., J. Patkus, Hudson, Mass., E. Chmeliauskas, Gardner, Mass., E. Putvytė, Fall River, Mass., M. Zeringienė, Westfield, Mass.

Po 1 dol.: I. N. J. valst.: J. Balandis, V. Budreckienė, S. Medžiūnas, J. Strimaitis, Elizabeth, A. Arminas, J. Berteška, A. Pietarienė, Kearny, A. Andrews, Roselle, G. Ceras, Jamesburg, V. Čižiūnas, Paterson, M. Fumanti, N. Arlington, S. J. J. J. Garwood, J. Kiceina, Washington, V. Kligys, Edison, V. Lukas, Newark, V. Malakas, Wallington, C. Matonis, Asbury Park, P. Naujokaitis, River Edge, G. Surdėnas, Turnersville, S. Yantosh, Rahway.

Iš III valst.: S. J. Bulas, M. Grauzinis, J. Kavaliauskas, K. Keblys, J. Masilionis, V. Ramonas, M. Raudys, M. Roman, Chicago, A. Aitches, Granville, Gr. Babrauskienė, Cicero, J. Matukas, Hinsdale, I. Stanislo-vaitis.

Iš Penn. valst.: V. Ardžavich, Tunkhannoch, P. Baranski, Scranton, J. Bernot, Irvin, C. Drazdauskas, Exton, R. Ugin-tas, prof. A. Vasys, Philadelphia, J. Zelonis, Shenandoah.

Iš Calif. vst.: J. Gedmintas, R. Serapinas, S. Stankus, A. Gustaitis, Los Angeles, L. Briedis, Maywood, G. Napjus, Hermosa Beach, A. Okeefe, Lawndale, V. Zelenis, Reseda.

Iš Ohio valst.: K. Dagys, Columbus, P. Dzimidis, Toledo, P. Jarašūnas, Euclid, kun. Titas Narbutas, Dayton, K. Truska, Cincinnati, A. Vedeckis, Cleveland.

Vistiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga ARBININKO Administracija

LABAI NUPIGINTOS KNYGOS

Art Collection, Pranciškonų meno kūrinių, albumas, tik 3 dol.

Serafiškųjų Kelių, masty-mai, I tomas, 670 psl., 3 dol.

Serafiškųjų Kelių, II tomas, 616 psl., 3 dol.

Naujas Testamentas, vers-ta arkivysk J. Skvirecko, 1.50 dol.

Naujasis Testamentas, Sv. Po-vilo laiškai su komentarais, 2 dol.

Didžioji Padėjėja (Mari-jos gyvenimas), Dr. A. Macei-na, 234 psl., 2 dol.

Saulės Giesmė (Sv. Pranciš-kaus gyvenimas), Dr. A. Macei-na, 454 psl., 3 dol.

Sv. Antanas Paduvietis, Nel-lo Vain, vertė A. Vaičiulaitis, 1 dol.

Sv. Pranciškaus gyvenimas, T. Damazas, 175 psl., 1 dol.

Didysis Ramybės. Šaltinis, maldaknygė, 2 dol.

Prie Vilties Kryžiaus, J. Prunskis, 1 dol.

Sventieji akmenys (eilėraš-čiai), F. Kirša, 1.50 dol.

Mistiniame Sode, kan. Myko-las Vaitkus (prisiminimai), 1 dol.

Algimantas, V. Pietaris, 1 dol.

Vai lėkite, dainos (liaudies dainos), 1 dol.

Pranašystės apie pasaulio pa-baigą, kun. P. Juras, 1 dol.

Sv. Kazimieras, T. Viktoras Gidžiūnas, 50 ct.

K. V. Banaitis, liaudies dai-nos mišriam chorui, 50 ct.

Mišios Marijos garbei, J. Ka-činskas, 50 ct.

Marijos Apsireiškimas Liur-de, vysk. P. Bučys, 489 psl., 1 dol.

Vytis ir Erelis, J. Kmitas, 574 psl., 1 dol.

Kvieslys į laisvę, J. Kmitas (eilėraščiai), 50 ct.

Ateitininkų ideologija, prof. St. Salkauskis, 2 dol.

Pavasario Balsai, Maironis, 2 dol.

Užsakymus siųsti: Francis-can Fathers, Kennebunkport, Maine 04046.

NAUJA PLOKŠTELĖ

Skamba ir aidi daina, Vil-niaus radijo ir televizijos mo-teru ir mišrus choras dainuo-ja: Kur šėsupė teka, Nemunas banguoja, Aš paėmiau už rankelės, Kraitvežių daina, Aš ne uliot atėjau, Žirgeliai paki-nyti, Vyrai dainuoja, Oi žiba žiburėlis, Rūta žydėk, Augau aš pas tėvelį, Žalioj lankoj obely-nas, Tykus buvo vakarėlis. Plau-kia antelė, Lėk gervė ir Arai. Iš-leido Krivulė, Montrealis, kai-na 5 dol. Persiuntimui 50 c. Gaunama Darbininko adminis-tracijoje.

NAUJAM ADRESOGRAFUI ĮSIGYTI AUKOJO:

28 dol.: A. Sinus, Brooklyn, N. Y.

12 dol.: kun. V. Karalevi-čius, Jersey City, N. J.

Po 7 dol.: J. Sirutis, W. Um-brazas, Brooklyn, V. Lukas, Kew Garden, N. Y., A. Dargis, Kearny, N. J., J. Mikeliūnas, East Chicago, Ind., J. Bogušis, So. Boston, Mass.

6 dol.: B. Grušaitienė, Wa-terbury, Conn.

Po 5 dol.: kun. J. Prunskis, Chicago, Ill., S. Laniauskas, Cle-veland, Ohio, J. Stelmokas, Lansdowne, Penn.

Po 4 dol.: dr. P. Legeckis, Jamaica, A. J. Mažeika, So. Ozo-ne Park, O. Danisevičiūtė, Woodhaven, N. Y.

3.50 dol.: V. Prižgintas, Los Angeles, Calif.

3 dol.: J. Liutkonis, So. Bos-ton, Mass.

Po 2 dol.: Mrs. L. Radzwil-las, Bridgeport, S. Vaikutienė, Stamford, Conn.

Balfas...

(atkelta iš 6 psl.)

būdu, padalinus lygiomis, 1969 metais kiekvienai šelpiamai šei-mai tektų po 11 dol., o 1970 metais — po 14 dolerius.

Tai statistikos, kurios dau-giau rodo vargstančio brolio už-mirimą, negu jo rėmimą. Ka-žin ar tokius trupinius iš viso galima vadinti rimta šalpa.

Kaip žiūrėti į pakartotinius Balfos puolimus Vilniaus "Tieso-je"?

Tai yra gyvas įrodymas, kad Balfas dirba gerą darbą. Tuo pačiu tai turėtų būti nauju pa-skatinimu visiems laisvo pasau-lio lietuviams, pavieniui ir ypa-tingai bendromis jėgomis — per Bendrąjį Amerikos Lietu-vių Šalpos Fondą, remti į var-gą patekusius mūsų brolius ir seseris.

FEMALE-MALE

VARIETY KNIT

An established dynamic Ladies Sportswear firm relocating to New Jersey is seeking qualified person-nel in the following areas:

Cutters, Cutting room trainees, Gen'l warehouse, Shipping—Reg. clerk, Billing charge clerk, Model, sz 12, Gen'l office, Porter, steady work

Apply in person only between 9 AM - 2 PM daily or call 201-861-5010

2600 71st Street
NORTH BERGEN, N. J.
(East of Tonnelle Ave in new in-dustrial park area)
An Equal Opportunity Employer

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

MALE - FEMALE.

CLERKS

FOR CLIFTON AREA
NICE WORK
IF YOU CAN GET IT
AND YOU CAN
WITH US.

Especially if you are careful with figures, can file, type, and do all those little bits of every thing that keep office running. You'll enjoy working in pleasant surroundings with a good salary and excellent benefits.

For more information
give us a call:

(201) 271-9928

or

(201) 473-9928

N. J. Bell

TELEPHONE COMPANY
An Equal Opportunity Employer.

21548

SERVICE

IDEAL AUTO SPECIALIST, body and fender work. We take pride in our work. 178 Fairmont Ave., Jer-sey City, N.J.

MILOS Car & Limousine Service 24 hour service, 7 days a week, air-ports, piers, theaters, very low rates — call 626-6958 or 626-6959 ask for Mr. Carey Milos. We go anywhere anytime.

J. & G BODY and FENDER SHOP
262 Delano Place Fairview, N.J.
COLLISION EXPERTS
We Take Pride in Our Work
Call 201-941-2990

JOE RIVERA
AUTO SERVICE
Open 6 Days a Week
Transmission Work Our Specialty
120 4th Street Lakewood N.J.
Call 201-363-9623

Johnson Texaco Service Center—56 Bridge St. Paterson N.J. Minor re-pairs brakes, mufflers, tune-ups We aim to please 201-684-9382

Continental Camera 1170 Broadway, near 28th St. room 1214 open daily plus Sundays 10-4 reg. 8mm movie zoom camera reflex — 686-8067

JOHNNY'S Auto Parts serving the Brooklyn area with all types of au-tomobile parts. Open 5 1/2 days a week. We also pay top dollar for late model cars (wrecks) for ser-vice call Johnny or Joe: 444-9536 8014 Foster Ave. Brooklyn, N.Y.

Venturi Construction we do every-thing in contracting field finished basements and attics kitchens. All work guaranteed Call 961-1353

Mary Ventura 215 Mount Prospect Ave Newark N.J. Piano instruction children & adults beginners & ad-vanced Call 201-482-6853

WATERPROOFS BASEMENTS Completely-Inexpensively

U.S. Gov. Patented Pressure Pumping Process No. 2837109

NO DIGGING — NO DAMAGE

TO SHRUBS, LAWNS, WALKS, DRIVEWAYS, ETC.

Learn about the 7 danger signs of water send for your free Vulcan Waterproofing booklet today! CALL NOW for free estimate — 24 hour service: New York AX 1-0600; Nassau IV 5-2080; Suffolk AX 5-2211; Westchester GR 2-1222; Poughkeepsie 452-4811; Connecti-cut FI 8-6666

VULCAN BASEMENT WATERPROOFING CO. — 76-28 Parsons Blvd., Flushing, N.Y. 11366. Please send me your free Waterproofing Booklet.

Name

Address

City State Zip

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE

MARIO'S Auto Inspection Repair Station headlights adjustment wheel alignment, motor tune-up & brake service. Shell Bay Ave Mayville, NJ Cape May Court House opp. State Inspection Dep. Sta. 8 AM - 5 PM Closed Sun-Mon. Owned & operated by Mario De Santis. If you want to go "See MARIO". Call 609 465-5607

Neighborhood INCOME TAX Ser-vice Federal - State - City Tax \$5 and up. Joseph B. Crosby Inc. 190-09 Linden Blvd. St. Albans

WE DO HAULING and REMOVAL OF DEBRIS of all kinds along with basement whitewashing — all work guaranteed Mr. RAYMOND LEWIS 1232 Fulton Ave Bronx Call 588-5645

WE WILL HAUL YOUR TRASH For Very Little Cash 24 hour service — 7 days a week Call 914-235-6731

JAMES SIMPSON & SONS Moving and Hauling's our Business. We do "big jobs and small jobs." Attics - Basements - Yards. Call (201) 824-1679 and (201) 248-2553 — ask for Jimmy or Eddie. 336 Peshine Ave-nue, Newark.

Modern Home Improvements base-ments finished, extra rooms added. Modern kitchens, storm windows, aluminum siding—all work expertly done by professionals. Small down payments — 690-2120

H. W. MALE

O.B.-G.Y.N.

252 bed Catholic hospital is in need of an obstetrician. Former obstetri-cian with about 300 deliveries an-nually is limiting practice to G.Y.N. hospital located in pleasant, sub-urban, year 'round resort area, 2 hours from New York City. Fine schools. Address inquiries to Sister Mary Charles, O.S.B., Administrator

BENEDICTINE HOSPITAL

Kingston, New York 12401
or call 914-338-2500 Ext. 200

EXP CHEF

Hours 11 AM - 9 PM on Sunday
Take full charge of kitchen
Good salary and fringe benefits
Apply Kings Court Rest
Route 22 Springfield N.J.
Call 201-379-5382

H. W. FEMALE

Operators, Exp. on dresses. Section or complete on Singer machines — steady. Good working conditions. Morado Dress Maker 842 6 Av NYC

Exp operators on dresses complete or section steady work nice work-ing conditions Mercedes Dress 576 Rogers Ave Bklyn Call 282-0548

FLOOR GIRLS good working con-ditions Union shop. Rosemary Fas-hions 404 3rd Street Hoboken, N.J. (201) 798-5233

Sewing machine operators experi-enced on ladies coats. Complete gar-ment. Rosemary Fashions 404 3rd St. Hoboken, N.J. (201) 798-5233

Kas norėty skelbtis Darbininke, prašomas skambinti: GL 2-2923

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

La Bella Italia...

(atkelta iš 4 psl.)

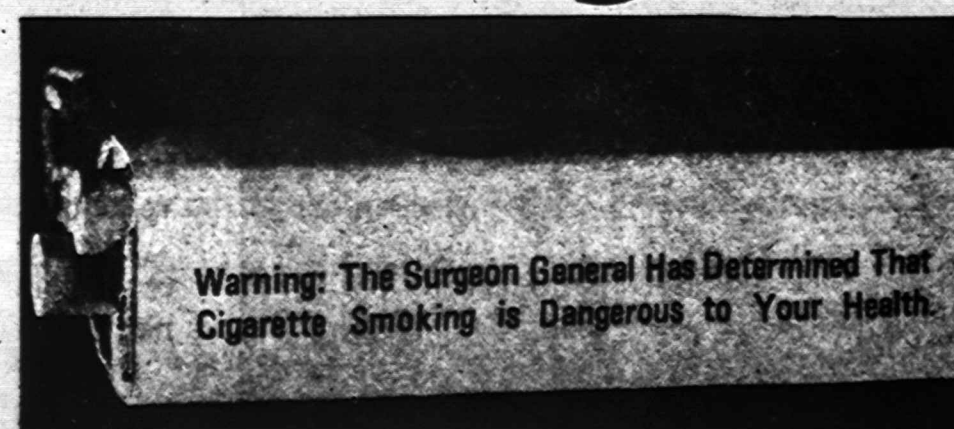
Mūsų lietuviška koplyčia yra pati pirmoji įėjus į Bazilikos pogrindį. Ji yra visų didžiausia. Raminančia gelsva šviesa apšviesta, ji patraukia didžiausią lankytojų skaičių. Priešais yra pagrindinis altorius su dviem visą laiką degančiom žvakėmis ir virš jo išpuodinga Aušros Vartų Marija — Mater Misericordiae. Šonoose, kairėje ir dešinėje, matyti skulptūros — mūsų Ger-ojo Rūpintojėlio, Jogailos, Vy-tauto, Sv. Kazimiero, Mindau-go vainikavimo; be to moderni skulptūra — "Marija, gelbėki mus". Tai svarbi mum lietu-viam vieta, primenanti paverg-tį ir skausmą paliktą tėvyne Lietuva.

Mišios, kurios aukojamos tik tau

Susimąstęs pakilau atgal į Sv. Petro Baziliką. Beveik vi-suose altoriuose mačiau auko-jamas ankstyvasias mišias. Bū-damas kataliku, lankydamasis Romoje, negalėjau neišklausi-ti mišių ir nepriimti komuni-jos. Mišios atrodė lyg tik tau ir būtų aukojamos, nes vos tik keletas tokių, kaip aš, pilgrimų, ramiai susikaupę maldai, ten ir tebuvome.

Sudėjus visus išpučius į bendrą paveikslą, turiu pasaky-ti, kad Italija paliko man mie-lą ir neišdildomą išpuolį, kaip gilaus tikėjimo, senos kultūros ir civilizacijos kraštas, o senoji Roma — kaip tarptautinio susi-iekimo ir krikščionybės sosti-nė, į kurią nežinau, ar beteks kada nors besugrįžti, nes užmir-šau įmesti vieną pinigą į tą Trevi fontaną. ARRIVEDERCI ROMA!

Introducing our new improved warning:

By Act of Congress, the above warning must be placed on all cigarettes manufactured for sale in the United States on or after November 1, 1970.

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION, AND WELFARE
Public Health Service

This space contributed as a public service.

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Dr. V. Paprocko kabinetas bus uždarytas nuo vasario 25 iki kovo 4. Tuo metu jis kabineta perkels į naują vietą, į savo namus Richmond Hill, N. Y. Naujas kabinetas atidaromas kovo 5 d. Jo adresas: 85-13 105 St. Richmond Hill, N. Y., telefonas VI 9-0476.

New Yorko miesto konsularinio korpuso direktorė Fresia Durst Vasario 16-sios proga paskelbė Lietuvos generalinį konsulą Anicetą Simutį New Yorko miesto majoro J. J. Lindsay ir komisarės Jungtinėm Tautoms bei konsulariniam korpusui J. L. Loeb vardu.

Korpi Neo Lituania valdyba šaukia bendrą senjorų-filistierių sueigą vasario 25 d., 8 v.v. Kultūros Židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Dalyvavimas būtinas, su spalvomis.

Dail. Česlovas Janušas, ištiktas širdies priepuolio, tris savaites Sv. Jono ligoninėje. Ligonis jau tiek sustiprėjęs, kad pareitį savaitę grįžo namo.

Dr. Marija Kregždienė, eidama gatvę, susilaužė ranką. Dabar gydos namie.

Danguolė ir Saulius Mrozinskai džiaugiasi susilaukę dukters.

Gavėnios pasninkas labai suprasintas. Katalikai privalo Pelenų dieną ir gavėnios penktadienį susilaikyti nuo mėsinių valgių, o Pelenų dieną ir Didįjį Penktadienį taip pat ir nedavalyti — pasninkauti. Vėlykinę Komuniją reikia priimti tarp pirmo gavėnios sekmadienio (vasario 28) ir Švč. Trejybės sekmadienio (birželio 6).

Sveicariškų laikrodžių labai papigintomis kainomis galima gauti pas laikrodininką Stasį Citvarą. Laikrodžių gerumas visu 100 procentų garantuotas. Ypač rekomenduojama tiems, kurie nori siųsti į Lietuvą, nes tie laikrodžiai bus gerai patikrinti. Taip pat St. Citvaras priima laikrodžius pataisyti. Skambinti telefonu 846-3648.

Milijonai laukia paveldėtojų. Lietuviai, drausk savo gynybę. Lietuvos R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudimo planai suaugusiems ir jaunamėčiam.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui pasiskolas. Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius. Telefonas MI 7-6637.

Direktorius Bronius Bobelis. Ieškoma lietuvių moteris namų ruošai, vienai dienai savaitę. Informacijai skambinti vakarais po 8 val. telef. 445-2189.

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Kultūros Židinyje 827-9865

Vincė Jonuškaitė vasario pradžioje grįžo iš Kalifornijos, kur ji išbuvo ilgesnį laiką. Grįždama buvo sustojusi Chicagoje ir dalyvavo Lietuvos Operos 50 metų sukakties minėjime. Grįžusi vėl perėmė Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirminkės pareigas, kurias laikinai ėjo V. Čechetienė.

P. Baltūnio paroda rengia New Yorko vyr. skautų židinyje Vilija. Paroda bus kovo 13-14 Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd. Brooklyn. P. Baltūnis gyvena Montrealyje ir ten paskutiniu metu pagarsėjo kaip skulptorius, daugiausia dirbęs skulptūras iš medžio šaknų. Su savo išradimais skulptūromis jis sukėlė susidomėjimą. Jo parodos buvo surengtos Montrealyje, Toronte, visoje eilėje Amerikos miestų, kur Kanadoje net buvo rodyta per spalvotą televiziją. New Yorko jo skulptūrų paroda buvo surengta karių ramovės 1968 metais. Į šią savo antrąją parodą New Yorko jis atsivežė apie 70 įvairių įvairiausių skulptūrų.

Petronėlė Urbonavicz, gyvenusi Ridgewood, N. Y., po ilgos ir sunkios ligos mirė vasario 22. Laidotuviams rūpinasi Šalinskų šeiminė. Laidojama vasario 25 šv. Jono kapinėse. Gedulingos pamaldos 10 val. ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Nuliūdime liko duklė J. Slater, žentas Juozas ir 2 anūkai.

Newark, N.J.

Švč. Trejybės parapijos klebonas kun. J. Scharnus vasario 7 pateikė praėjusių metų apyskaitą. Pajamų turėta 40,617-88 dol. Išlaidų — 36,516,74 dol.

Praeitais metais mirė 32 parapičiai. Parapija turi 65,000 skolas. Per dvejus metus (nuo 1968) čia pradėjo klebonauti kunigas J. Scharnus, skola sumažinta iki 60,000 dol. Klebonas ir kun. P. Totoraitis visiem dėkoja už malonų bendradarbiavimą praėjusiais metais.

Klementas Bagdonavičius, parapijos vargonininkas, paaugojo 1000 dol. parapijos vargonam, kad jie būtų pataisyti ar visai nauji įsigyti. Kunigai ir parapičiai dėkoja už šią gražią auką.

Metinė novena į šv. Juozapą bus kovo 11-19. Novenai vadovaus kun. A. Valančius iš Chicago, buvęs Chicago šv. Mykolo lietuvių parapijoje klebonas, taip pat buvęs Lietuvos vyčių dvasios vadas.

Švč. Trejybės parapija šiemet švenčia savo įsikūrimo 70 metų sukaktį. Sudaromas komitetas tai sukaktį atžymėti.

F.V.

Gražios pastangos

Siemet vėl paskelbti liuanistikos kursai Fordhamo universitete. Kad daugiau sutrauktų studentų, štai viena draugija ateina į talką, rengdama stipendijų vakarą. Tie rengėjai yra — Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija.

Jau kelinti metai iš eilės draugija rengia stipendijų popietę. Pirmą tai būdavo gegužės mėnesį, o dabar atkelta į vasarį, nes remontas uždaro Maspetho lietuvių parapijos salę. Rengėjos nenorėjo, kad studentai liktų be paramos, tad ir atkėlė vakarą.

Tai gražus pavyzdys. Tai bene vienintelė šios apylinkės organizacija, kuri stipendijom remia studijuojančius liuanistiką.

Šio vakaro programoje pasirodys solistas Stasys Citvaras savo gražiu sodriu baritonu. Jis padainuos visą eilę dainų, lietuviškų kompozicijų, operų arijų. Jam akomponuoja Algirdas Kačanauskas.

Pasirodys išraiškos šokio menininkė Elena Kepalaitė. Ji dabar pasidariusi skulptorė, rengusi sėkmingas parodas. Į šią meną rūsį atėjo per išraiškos šokį. Su pasisekimu ji yra šokusi Europoje, Australijoje, paskui, persikėlus į šį kontinentą, šoko Kanadoje, Amerikoje.

Bestudijuojančiam jaunimui atstovaus Jūratė Balsytė, kuri paskaitys lietuviškos poezijos.

Po programos — pasivaizdinimas prie kavutės. Tuo metu jau bus gavėnia, bus patogus ir geras laikas kultūriniam parengimui. Tad visi prašomi atsilankyti vasario 27, šeštadienį, 7:30 v.v. į Maspetho lietuvių parapijos salę.

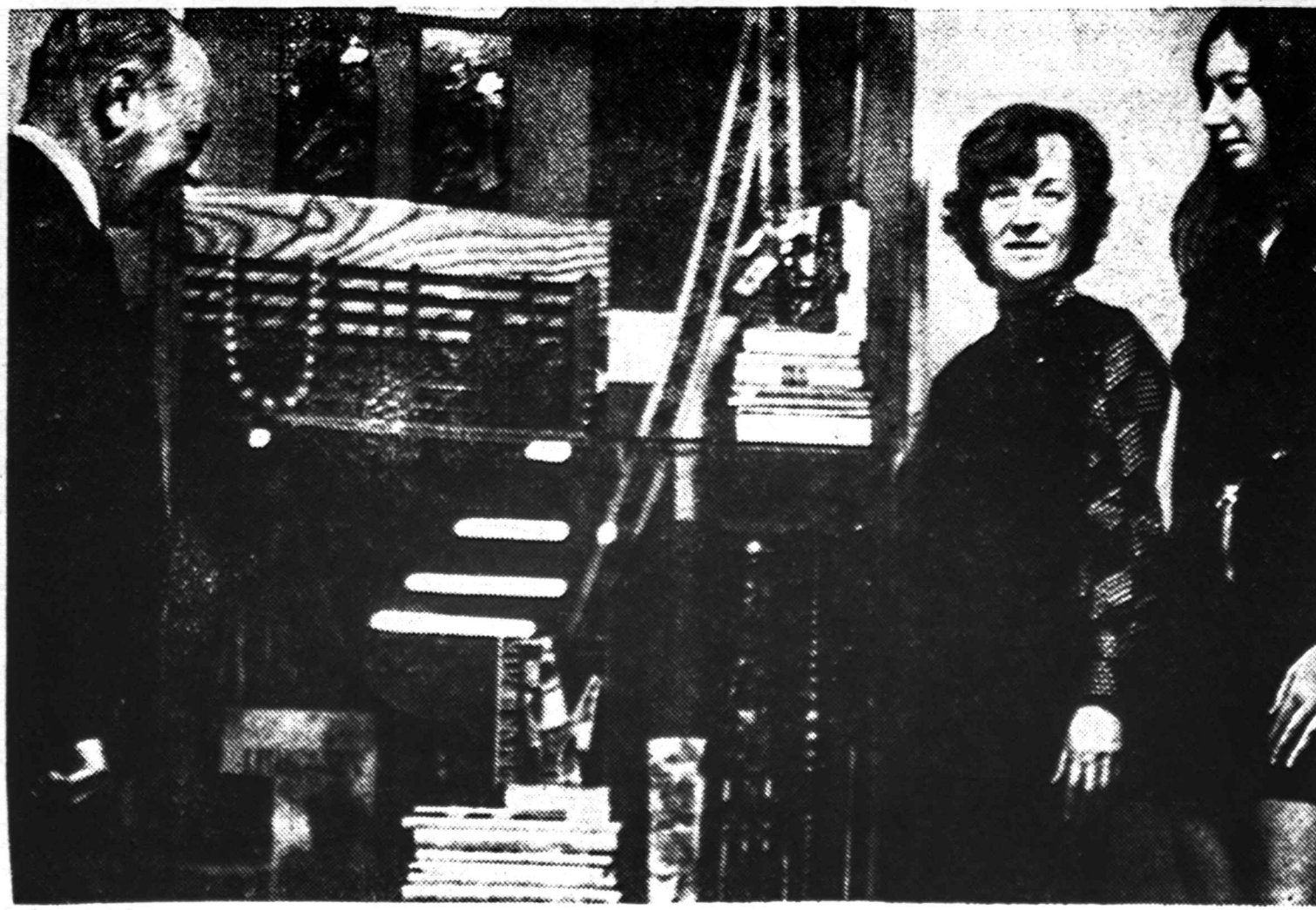
PARODA NEW YORKO
MIESTO BIBLIOTEKOJE

New Yorko miesto bibliotekos svetimų kalbų skyriuje visą vasario mėnesį vyksta specialioji paroda, skirta Lietuvai, gintaro kraštui. Svetimų kalbų Donnell biblioteka yra 20 West 53 Street, Manhattane. Parodą surengė Mr. Rannie Alejandro, filipinietis bibliotekininkas, padedamas Galios Zilionienės, bibliotekininkės, kuri tarnauja toje bibliotekoje.

Paroda yra trečio aukšto vitrinėje, išstatyta daug gintaro dirbinių, keramikos, audinių, drožinių. Daug šių eksponatų paskolinta iš dr. Marijos Zukauskienės rinkinio. Knygos sukelto iš bibliotekos.

Mr. Alejandro yra dar, be to, šokių direktorius filipiniečių grupėje, kuri gana sėkmingai reikišiasi New Yorko. Tai šalia lietuviškos vitrinos yra ir šokių vitrina, kur įvairiom kalbom paaiškinti šokiai.

Abi parodas galima aplankyti kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v.v., šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v.v.

Prie lietuviškų knygų parodėlės New Yorko miesto bibliotekos lankytojas, dešinėje tarnautojos Galia Zilionienė ir Boyana Jovanović.

girdo muziką, pasirodė skaidrių vaizdai ekrane. Tuoju buvo ir aktorius Henriko Kačinsko balsas. Jis deklamavo Maironio Antai pažvelki, tai Vilniaus rūmai. Eilėraštis buvo palydėtas atitinkamais vaizdais. Vėliau skaitė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą ir vyriausybės pirmą įsakymą (M. Sleževičiaus) Lietuvos kariuomenei.

Vaidzai ekrane sudarė bent kelis ciklus. Pirmame cikle buvo paliesta Lietuvos praeitis, antrame kelias į nepriklausomybę, jos paskelbimas, toliau — atsikūrusi Lietuva. Apie pusę vaizdų buvo iš kariuomenės gyvenimo, — Lietuvos savanoriai, laisvės kariai, pirmieji žuvusieji, žuvusių pagerbimai. Čia buvo įdėta ir partizanai miškuose ir jų žygis į Vakarus.

Vaidzai buvo palydėti pritaikytais garsiniais efektais — fanfara, dainom, varpo skambėjimu, kai kur jungiamuosius tekstus įskaitė pats Jonas Rūtenis. Visam fonui buvo paimta Beethoveno 5 simfonija.

Garsinis efektas buvo bene stipriausias. Garsą išrašė į juostas ir salėje pritaikė garsiakalbiui Algis Reivytytis, elektronikos studentas. Jis į salę buvo įvedęs visą eilę garsiakalbių, išdėstęs juos scenoje ir net balkone, iš kur vyko skaidrių demonstravimas. Garsas buvo švarus, be jokio pašalinio girdėjimo, bet gal kiek per garsus.

Montažas buvo pavadintas „Ažuolai prie Nemuno“. Žmonės jį priėmė su dėmesiu. Buvo net susijaudinusių ir apsišarojusių.

Po pertraukos, pradėdant antrąją dalį, buvo perskaityta ir priimta rezoliucija, kurioje pasisakoma dėl Lietuvos išlaisvinimo. Rezoliucijos kaip paprastai siunčiamos Amerikos vyriausybei.

Tautiniai šokiai

Į sceną buvo įvesti New Yorko tautinių šokių grupės šokėjai. Jie pašoko dviem išėjimais keturis šokius — audėję, rankluostėli, rezginėlę, subatėli. Akordeonu palydėjo Ona Gutauskaitė-Paskas. Grupė, kurią vadovauja Jadvyga Matulienė, šoko tvarkingai ir drausmingai. Jautėsi įdėtas darbas, šokėjų entuziazmas ir jų gracija.

Operetės choro staigmena Operetės choras, kuris vis skelbėsi, kad esą pavargęs ir nebeprisidau, visiem padarė malonią staigmeną — jis pasirodė visai gerai ir patraukliai. Bene tai buvo vienas iš geriausių choro pasirodymų.

Choras atliko šias dainas: K. Griauzdės — Vienoj pusėj marliu, A. Kačanausko — Vilija, J. Gaidelio — Už jūrių, už kalnų (iš op. Danos), S. Gailevičiaus — Oi toli, toli. Dirigavo choro vadovas Mykolas Cibas akomponavo Algirdas Kačanauskas.

Šios dainos ir liudija, kad choras gali ir turi dirbti.

Lietuvos vaidzai filme

Pačiai pabaigai buvo palikti Lietuvos vaidzai filme. Tai K. Motuzo gamintas filmas apie Lietuvą, jos gamtą, miestus, žmones. Filmas buvo pagamintas specialiai San Francisco konferencijai, kai buvo įkuriamos Jungtinės Tautos. Įkalbėtas žymaus Amerikos lietuvių veikėjo A. Olio.

Lietuvos vaidzai visiem buvo ir suprantami ir malonūs, net sentimentalūs.

Baigiant A. Vakselis visiem padėjo už įdėtą triušą, p. Matulaitienei įteikė gėlių, sugriauzdė pabaigos maršą muziką, visus palydėjęs iš salės.

Altas, kaip žinia, vadovauja si rotaciniu principu. Siemet jam primininkavo tautininkai. Jų pakviestas A. Vakselis surengti minėjimą įdėjo tikrai daug darbo, norėdamas jį padaryti įvairių ir patrauklių. Daug šventiško suteikė įvesta mu-

BOSTONO
ŽINIOS

Bostono arkivyskupas Humberto Medeiros siuntinėja pažymėjimus ir padėkos laiškus visiems, kurie šiais metais baigė išpildyti savo pažadą kardinolo Cushingo fondui.

Lietuvos vyčių 18 Algirdo kp. kovo 7 ruošia šv. Kazimiero šventės minėjimą su programa ir bendrais pusryčiais. Visi sendraugiai ir nariai iš parapijos salės eis į bažnyčią 10 val. mišioms, kurios bus aukojamos už mirusių vyčių. Po mišių — pusryčiai. Bilietai pusryčiams: suaugusiems — 1.50 dol., studentams — 1 dol. Bilietų galima gauti pas pirm. Joną Olevičių, Lauryną Švelnį arba Albertą Jaraitį.

Whist party bus kovo 6 d. 8 v.v. Sv. Petro liet. parapijos salėje, 492 East Seventh Street, So. Bostone. Ruošia Adelė Martus. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Misijos bus kovo 22-28. Jas ves pasižymėjęs pamokslininkas mariojonas Juozas Vaškas, iš Chicago.

Bostono inžinieriai ALIAS Bostono skyrius Lietuvos nepriklausomybės šventės proga surinko 1500 dol. aukų. Jas taip paskirstė: Altui 625 dol., Vlikui 585 dol., L. Fondui 195 dol., kitiems reikalingam — 95 dol.

Vytautas Dambrauskas, važiuodamas iš Bostono į Brocktoną, vasario 6 buvo sužeistas automobilio nelaimėje ir mirė vasario 8. Paliko žmoną, tris mažus vaikus. Buvo didelis dainos mėgėjas ir dalyvavo lietuvių choruose ir dirbo su skautais.

The Patriot Ledger, Quincy laikraštis, vasario 5 paskelbė ilgą straipsnį apie Bostono lietuvių ir jų gyvenimą bei veiklą. To straipsnio autorius yra Paul J. Raele.

Skautų Baltijos ir Žalgirio turtai vasario 28 d. 3 v. popiet rengia iškilmingą Lietuvos nepriklausomybės minėjimą Liet. Piliečių draugijos salėje.

Izdoriaus Vasyliūno smuiko koncertas bus kovo 21 Jor. dan Hall Bostone.

L. B. Kultūros Klubas susirinkime vasario 27 d. 7:30 v.v. Tarptautinio Klubu patalpose, 287 Commonwealth Ave., kalbės dr. Vytautas Klemas tema — Ekologinės problemos ir jų sprendimas. Paskaita bus iliustruota skaidrėmis ir spalvota filmu. Dr. V. Klemas gimęs Lietuvoje, mokslus baigė Bostone, studijas gilinio V. Vokietijoje, 1965 gavo daktaro laipsnį. Sio metu yra General Electric bendrovės optinės fizikos skyriaus vedėjas, atsakingas už optinių instrumentų išvystymą planetų tyrinėjimui, raketų sušildymui ir gamtos užteršimo nustatymui, dar dėsto Pa. universitete. Šiuo metu yra JAV LB centro valdybos vicepirmininkas akademiniams reikalams ir LB tarybos jaunimo komisijos pirmininkas.

zika, kurią tvarkė A. Reivytytis. Sceną ir salę papuošė Paulius Jurkus. Scenos gilumoje buvo sukurtas lengvų baltų linijų grafinis piešinys, apjungęs lietuvišką sodybą ir Vilnių, kur buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Minėjimą pavairino Vytauto Kidolio tvarkoma šviesa. Mokyklos scena turi reostatus ir kitus privalomus sceninius įrengimus, taip galėję šviesą maišyti ir spalvinti įvairiais tonais.

Programa įvairi, neturėjo ilgu kalbų, kurių paprastai niekada nestinga. Dabar visi sveikinimai ir kalbos užėmė tik kokią trečiąją dalį programos. Ir žmonėm nepabodo. Visi išsišėdę gražius išpuščius ir norą ateiti kitą kartą.

STIPENDIJŲ VAKARAS

1971 vasario 27, šeštadienį

7 val. vakare

Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijos salėje
64-10 56th Road, Maspeth, N.Y.

Programą atliks:

Išraiškos šokėja ELENA KEPALAITĖ
Solistas STASYS CITVARAS
Akomponuoja muz. AL. KACANAUSKAS
Deklamuoja JŪRATĖ BALSYTĖ
Programą praves NIJOLĖ BALTRULIONIENĖ
Scenos šviesą tvarko Vytautas Kidolis

Įėjimo auka \$3.00 — moksleiviams \$1.00

Visas pelnas skiriamas liuanistikos studijoms Fordham Universitete, New Yorke • Vakara rengia Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija.